མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་རྩ་འགྲེལ་དང་།
སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ།

ཐུབ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

ལོ་རིམ་བརྒྱད་པའི་རྩ་བའི་སློབ་ཚན།

༄༅། །མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་རྩ་འགྲེལ་དང་། སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས།

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་།

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ།

སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ་མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་།

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

(Higher Buddhist Studies and Research Center)

unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche
Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༄༅། །དེ་ཡང་༧སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་ཡན་ལག་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་འོག བསྟན་པ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སློབ་འདིའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་མཐའ་དག་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆན་གཞན་ཡང་རྒྱབ་ཆོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** ཐོག་ནས་གཟིགས་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཛུབ་གནོན་ཙམ་གྱིས་ཐད་ཀར་གྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འཕྲུལ་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་བགྱིས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཐུས་མཉམ་མེད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྙིང་སུ་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༦ ཉིན།

(Registered under section 12A of the Income Tax Act, 1961)
Namdroling Nyingmapa Monastery - P.O. Bylakuppe 571104 - District Mysore - State Karnataka - INDIA
Mob: 0091-9632394601 Email: nninstitute1978@gmail.com - www.namdroling.net - www.palyul.org

༄༅། །སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཁྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས།

Published by:*NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: https://nni.bt

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྒྲོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་པ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྒྲ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་བསམ་རྡོ་པ།

ལས་རོགས།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཕར་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀུ་རུང་།

རིག་འཛིན་ཟླ་མ། བསོད་ནམས་ཧྲ་དམག

བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། པདྨ་ཚེ་དབང་།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཚེ་དབང་མགོན་པོ།

རྣལ་བཟང་ལྷག་པ། ཕུར་པ་ཚེ་རིང་།

ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ།

སྔོན་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲུལ་ཤུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་“སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཕྱིར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་སྙིང་མའི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་

གནས་གླིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་གྲྭ་འདིའི་སློབ་ཚན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀློང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྦྱར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་

གནང་ཐུབ་ཚེ་དགེ་མཚན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱུན་ལས་ལྡན་རྒྱུས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཐེབས་གཞིས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་བླངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག་དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུག་སྟེ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་མྱོང་གི་དྲོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་སྡོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྩོན་པ་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དང་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་

ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྡུར་གསལ་བཤད།

༡༽ དེ་ལ་དང་པོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་[BDRC: W3PD444-v1] རྫོགས་ཆེན་པར་མ་དཔེ་རིང་དཔེ་སྡུར་གྱི་མ་ཕྱིར་བཟུང་སྟེ། [BDRC: W19229-v23] བདུད་འཇོམས་པར་མ་དཔེ་རིང་། [BDRC: W30125] འབྲུག་པར་མ་དཔེ་རིང་། [BDRC: W25983-v88] ཀཿ ཐོག་པར་མ་དཔེ་རིང་བཅས་དཔེ་ཁག་བཞི་དང་ཞིབ་སྡུར་ཞུས།

གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་སྡུར་མ་ཕྱིར་ [BDRC: W3PD444-v1] རྫོགས་ཆེན་པར་མ་དཔེ་རིང་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ། [BDRC: W19229-v23] བདུད་འཇོམས་པར་མ་དཔེ་རིང་། [BDRC: W30125] འབྲུག་དཔེ་རིང་བཅས་ཁག་གསུམ་

དང་དགེ་སྦྱོར་ཞུས།

གསུམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྷ་ཁྲིད་མཆན་འགྲེལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་མ་ཕྱིར་ [BDRC: W25983-v88] ཀཿ ཐོག་པར་མ་དགེ་རིང་གཞིར་བཟུང་སྟེ། [BDRC: W23468-v13] འདིའི་ཐོག་ཡོད་པའི་ཤིང་པར་དང་། [BDRC: W1PD76231-v30] འཛམ་དབྱངས་ནྀཿ ཡིག་སེར་པོའི་པར་མ་དེབ་གཟུགས་བཅས་དགེ་ཁག་གསུམ་དང་དགེ་སྦྱོར་ཞུས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་མ་ཕྱིར་ [BDRC: W3PD444-v1] རྫོགས་ཆེན་པར་མ་དགེ་རིང་གཞིར་བཟུང་ནས། [BDRC: W27479] ཤིང་པར་དགེ་རིང་། [BDRC: W25983-v78] ཀཿ ཐོག་པར་མ་དགེ་རིང་། [BDRC: W29620] དབུ་མེད་པར་མ་དགེ་རིང་བཅས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཕན་ཚུན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་ཞུས།

དཔེ་སྐྲུར་པར་མ་དང་མ་ཕྱི་གཉིས་སུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་རིས་རྣམས་ཞབས་མཆན་ (**Footnote**) དུ་པར་མ་དེ་དག་གི་ཤོག་ཨང་ཡིག་ཕྲེང་དང་བཅས་གསལ་པོར་བཀོད་ཅིང་དཔེ་རིང་དེ་དག་གི་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་ཆེད་ཀ་ཁ་ཞེས་བྲིས་ཡོད།

གཞན་ཡང་། ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཚན་པ་དང་། ལུང་ཚིག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

ཞུ་དོན།

ཆོས་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཞུ་དག་དང་སྒྲིག་སྒྲོར་གྱི་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། སྐད་ཀྱི་ཆར་ཁྱེད་རྣམ་པས་གཤམ་འགོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་བསྲང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་སྩལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤུ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་
རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

ཀློག་པ་པོར་ཞུ་གྲུ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།[1] "ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ས་བཅད་སྨུག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་ལི། །སྤུ་གྲོལ་སྔོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྱིས་ལག་ལེན་གཅེས། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲུ་ཆེ་བའི་ཀློག་པ་པོས་ཚོན་བྱུག་སྟངས་ཙམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སླ་ལ་འཚོལ་བདེ་བར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྫོགས་ཆེན་གནའ་དཔེ་གསར་སྒྲུན་ཁང་ནས་སྒྲིག་སྦྱོར་མཛད་ཅིང་། བླའི་ལྡན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ཤོག་ཨང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྦྱོར།

གླེང་བརྗོད།

དཔེ་བསྡུར་གསལ་བཤད།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ།........................1

ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གི་འགྲེལ་པ།....................20

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལྟ་ཕྲེང་མཆན་འགྲེལ་གྱི་དཀར་ཆག

༡༽ སྤྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། 148

༡༽ མཚན་བསྟན་པ། 148

༢༽ མཆོད་པར་བརྗོད་པ། 150

༢༽ གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།..151

༼༡༽ ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 151

༡༽ ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ། 151

༢༽ ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་གྲུབ་པར་བཤད་པ། 155

༡༽ ཕྱལ་རྒྱང་གཉིས་བཤད་པ། 155

༢༽ མུར་ཐུག་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 156

༢༽ ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ། 159

(༡༽ ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་མདོར་བསྟན་པ། 159

(༢༽ ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 160

ཀ༽ མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 160

༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 160

༢༽ མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 160

༡༽ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ། 160

༢༽ རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ། 163

༣༽ བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ། 166

ཁ༽ སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 169

༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 169

༢༽ སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 169

༡༽ བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 169

༢༽ སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བཤད་པ། 175

༣༽ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བཤད་པ། 176

༡༽ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། 176

༢༽ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 177

༡༽ རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་རྒྱུད་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 177

༢༽ བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 179

ཀ༽ ཚུལ་གསུམ་སྦྱོར་བཤད་པ། 179

༡༽ བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 179

༢༽ རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 181

༣༽ རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཤད་པ། 184

ཁ༽ འཇུག་པའི་སྒོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 190

༡༽ རྟོགས་པ་བཞི་བཤད་པ། 192

༢༽ མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ། 197

༣༽ ཡན་ལག་བཞི་བཤད་པ། 201

༤༽ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 205

༢༽ བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 210

༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 210

༢ ༽ བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 211
༣ ༽ མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། 218
༡ ༽ གདམས་ངག་གང་ལ་གཏད་པའི་སྣོད་བསྟན་པ། 218
༢ ༽ བརྩམས་ཟིན་པའི་མཐའ་བྱང་གདགས་པ། 219
ཀ ༽ སྣང་བ་ལྷུར་བསྒྲུབ། 223
པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ལྟ་བ་དང་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བསྡུས་པའི་བསྐྱུད་བྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་དང་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གྲངས་མེད་པ་མདོ་རྣམ་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཕྱལ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་དང་། མུར་ཐུག་དང་། མུ་སྟེགས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའོ། །རྒྱང་འཕེན་ནི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཚེ་གཅིག་ལ་བཙན་ཕྱུག་དང་མཐུ་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གསང་ཚིག་ལ་བརྟེན་པའོ། །མུར་ཐུག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ། ཚེ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་ལ་མཐའ་ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །མུ་སྟེགས་པ་ནི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར༔ལྟ་བ་དང་།[1] འདི་དག་ནི་མ་རིག་པའི་ལྟ་བའོ།།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའོ།།

༈ དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་དང་སྐུར་བས༔ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས།[2] ཡེ་མེད་པ་ཆད་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༡ ཀ༔ཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༣ ༼ལྟ་བ་སྟེ། ༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༤ ཀ༔ཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༥ ༼ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ། ༽

མེད་དེ། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒོམས་པས་རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༈ རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་དང་སྐུར་བས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ ༔ ཕུང་པོའི་ཆོས་ཁམས་[1]ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་དུས་ནའང་། ཉན་ཐོས་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་ནས། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༈ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་

(1) འབྱུག་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༣ ༼ཕུང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས།༽ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༧ ༼ཕུང་པོས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས།༽

ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་མཐར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༄ རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ༔གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་[1]ཐེག་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཤིང་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ཐུགས་མཚན་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་། གཙང་སྦྲ་དང་། དུས་ཚིག་དང་། གཟའ་དང་། རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ། གཙོ་བོར་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་མཐུ་ལས་འགྲུབ་པའོ།།

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༢ཁ-༦ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༣ ༼གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི། ༽

༄། ༑གཉིས་ཀ་(1)རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསྒོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པར་སྒོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འགྲུབ་པའོ།།

༄། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཕྱི་ཡོ་བྱད་ལ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་༑བཞི་ལྡན་(2)པར་བསྒོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པའོ། །རྣལ་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༣ ཀ༔ཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༥ ༼གཉིས་ཀའི།༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༦ ཀ༔ཐོག་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༩ ༼བཞི་དང་ལྡན།༽

འགྱུར་ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོགས་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་བཀོད་ཅིང་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་པའོ། །རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་མ་གཡོས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གསལ་བར་བསྒོམས་ཤིང་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་བོ།།

༄ རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས།

རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་གྲགས། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་མང་པོ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ས་ཆུ་སྤྱན་དང་སྒྲ་མ་ཀི །མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། །སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག །ཅེས་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་སྒྱུ་མ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་ཡུམ་ལྔའི་རང་བཞིན། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་རང་བཞིན། ཡུལ་བཞི་ནི་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན། དབང་པོ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་༔སེམས་དཔའ་བཞིའི་[1]རང་བཞིན། དུས་བཞི་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ཁྲོ་བོ་བཞིའི་རང་བཞིན། རྟག་ཆད་མུ་བཞི་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༩ ༼སེམས་དཔའི།༽

ནི་ཁྲོ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན། ཡུལ་ཆོས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི། ཆོས་བྱ་བ་མོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཿད་ལམ་(1)གྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་གུད་ན་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

རང་སེམས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་སྐད་དུ། ཿཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་(2)ནི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སོ། །ནམ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༦ ༼དེ་ལམ།༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༡ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༣ ༼ཆོས་ཐམས་ཅད།༽

མཁའ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའོ།།

རྫོགས་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དེ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ། འབྲས་བུའི་ཆོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་ཚུལ་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆེན་པོའི་ཚུལ་དེ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་བཞིའི་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ཏེ།

རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའོ།།

དེ་ལ་རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མའི་མཚན་

ཉིད་དུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཆུ་ཟླ་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་དེ་མ་སྐྱེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའོ།།

ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཨ་སྟེ་གསུང་གི་རང་བཞིན། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྒྱུ་མར་སྣང་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ནི་ཨོ་སྟེ་སྐུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་སྒྱུ་མའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ནི་ཨོྃ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ།།

བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་རས་དཀར་པོ་ལ་དམར་པོར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མཐུ༔བཙོད[1]ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མཐུ་ཡང་། རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱི་མཐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༣ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༦ ༼བཙད་།༽

པར་རྟོགས་པའོ།།

མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་གནས་པ་དེ་ཡང་ལུང་དང་མན་ངག་དང་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལུང་དང་མན་ངག་གི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར། རང་གི་རིག་པས་བློའི་གཏིང་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ།།

ལམ་གྱི་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་དོན་རིག་པ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་༔བསྒྲུབ་པའི་[1]འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཚུལ་རིག་པ་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོམས་པའི་མཐུས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༦ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༩ ༼བསྒྲུབས་པས།༽

འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད། ཡེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་དང་། བྱིན་རླབས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི། རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བའོ།།

དགོས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་དང་། སྣན་ལྔ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བླང་དོར་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའོ།།

དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་

པར་བྱང་བའི་ཆོས་དང་། སྨན་ལྷ་དང་། བདུད་རྩི་ལྷ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བླང་དོར་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཡེ་ནས་བླ་ན་༔མེད་པའི་[1]སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་སྨྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ།།

དེ་ལ་བསྙེན་པ་དང་། ཉེ་བའི་བསྙེན་པ་དང་། ༔སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་[2]དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྙེན་པ་ནི་༔བྱང་ཆུབ་སེམས་[3]ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལམ་གྱིས་

---

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༢ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༡ ༼མེད་པར། ༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༣ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༣ ༼སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི། ༽

(3) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༤ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༤ ༼བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ༽

བསྒྲུབས་ཤིང་གཉེན་པོས་བཅོས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །

ཉེ་བའི་བསྙེན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལྷར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་པས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ནས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །

སྒྲུབ་པ་ནི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས། ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡུམ་ཆེན་མོ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞིར་སྣང་ཞིང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡེ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །

སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལྔའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡུམ་གྱི་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས། ༔ཕུང་པོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་[1]ཡབ་སློན་པ་མེད་པར་ཡེ་ནས་ཟུང་དུ་གྱུར་པས་འབྲེལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲུལ་པ་ལྷུམ་དྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༡ ཀ༔ཐོག་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༣ ༼ཕུང་པོ་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཐབས་ཀྱི། ༽

དོན་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སྒྱུ་མར་རོལ་ཅིང་བདེ་མཆོག་སྒྱུ་མའི་རྒྱུ་ལ་བདེ་བའི་དུས་ཉིད་ན། མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་མི་དམིགས་མཁའ་དང་སྙོམས་པ་ནི་ཀློང་དུ་གྱུར་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། བདུད་རྣམ་བཞི་ཡང་བརྟུལ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་འགྲུབ་པའོ།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་༑རྣམ་པར་དག་པའི།[1]ཡིད་བཞིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡེ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་ཐོས་པ་ནི་མིག་ཕྱེ་བའོ། །དོན་རྟོགས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའོ། །རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཞུགས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ།།

༈ དེ་ལྟར་ཚུལ་འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ཏོ། །ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་ལྷུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༣ ༼རྣམ་པར་དག་པས།༽

སྐྱེས་བུ་བློ་རྩལ་རབ་ཀྱིས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་རིག་ནས། གོམ་པ་དྲག༔རྫུལ་དུ(1)འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་ཐལ་གྱི་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་གྱིས་ཐོས་ཏེ་ཧེ་ལྷར་བསམ་ཡང་བདེན་ཞིང་ཟབ་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཐལ་གྱི་བློ་ལ་གོ་དཀའ་ཞིང་བདེན་པ་དང་ཟབ་པར་མ་ཤེས་པའི་ཉམས་དང་སྦྱར་ནས་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྙམ་ནས༔ཡོགས་བརྟན(2)ཞེས་སྐྱེས་བུ་རབ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་། སྲུན་འབྱིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གསང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གསང་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཐེག་པ་འོག་མ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་ཚུད༔མི་ཟ་བར(3)སློབ་དཔོན་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་། སྨྲ་དན་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༢ཀ-༡ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༣ ༼ཐལ་དུ། ༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༢ཀ-༣ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༤ ༼ཡོངས་བརྟན། ༽

(3) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༢ཀ-༤ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༦ ༼ཚུད་མི་ཟ་བས། ༽

ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་འགའ་མི་ཤེས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ས་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་།།

༄ ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་མེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་པ་དང་མུར་ཐུག་གོ །དཀའ་ཐུབ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་དང་མུ་སྟེགས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བོ། །དེ་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་མེད་པའོ། །མུར་ཐུག་པ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་མེད་པའོ། །རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནོ། །ཿམུ་སྟེགས་ནི་[1]བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྲུན་འབྱིན་ཅིང་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་

(1) ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ‹ཁ-༩ ༺མུ་སྟེགས་པ་ནི།༻

ལོགས་པར་སྤྱོད་པའོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ནི། འདུལ་བ་ལས། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། དགེ་བ་ནི་སྤྱོད་མི་དགེ་བ་ནི་སྤོང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལས། རྐྱེན་དུ་འཚམས་པར་དོན་མི་བྱེད། །རྫུ་འཕྲུལ་བསྡིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་སྤྱད་ཀྱང་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། མདོར་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞི་བཟུང་ནས་སྤྱོད་དོ།།

བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་རབ་ངེས་ན། །ཉོན་མོངས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཀུན་

སྤྱོད་ཀྱང་། །པདྨ་ལ་ནི་འདམ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ནི་བསྙེན་དུ་མེད་ལ། ཞེ་སྡང་ནི་སྤང་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བལྟས་པས་ཡེ་ནས་ཿརྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་བཞིན་(1)དུ་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཿདག་པ་དང་མ་དག་པ་སྤྱོད་དོ། །(2)

ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་གསང་བ་འདི། །
དམུས་ལོང་རང་བྱེ་མིག་རྙེད་ལྟར། །
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་འཚང་བའི། །
སྐྱེས་མཆོག་ཡོད་ན་འཕྲད་གྱུར་ཅིག །
ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་རྫོགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །མངྒ་ལཾ། །།

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༩ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༡ ༼དག་པར་རྟོགས་པ་བཞིན། ༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༥ ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༡ ༼དག་པར་སྤྱོད་དོ། ། ༽

༄༅། །མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་གི་འགྲེལ་པ་རོང་ཟོམ་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས།

སྤྱིར་གང་ཟག་ངེས་པའི་དོན་ལ་མོས་པར་མཚུངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མོས་པ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚུལ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་དང་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། མན་ངག་གི་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། མན་ངག་ལྟ་བའི་འཕྲེང་བ་འདི་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་དུ།

མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག །ཕྱོགས་རྟོགས་ཡང་དག་

ཉིད་མ་རྟོགས། །འདུལ་བ་དགོངས་པ་གསང་བ་དང་། །རང་བཞིན་གསང་བའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཡི་གེ་སྦྲས་བཏགས་མིང་ཚོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་རབ་མཚོན་ཏེ། །ཁོང་ནས་གབ་སྦས་དོན་འབྱིན་པ། །སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལས་འདིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ནི། མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་བ་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། མུར་ཐུག་དང་། མུ་སྟེགས་པ་དག་སྟེ།

དེ་དག་གིས་དཔྱད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཏེ། མཐར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕྱོགས་རྟོགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་སྟེ། བདེན་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། བསམ་པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཞོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་པའོ། །འདུལ་བ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་དེ། དེར་གསང་སྔགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གཞི་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ། དེར་གསང་སྔགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལུས་པའི་གཞི་བཅས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་དེར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་

༔བཙུགས་ཏེ།[1] རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚུལ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁོག་པ་བཀྲོལ་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །གསང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཏེ། དེར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐོར་གྱུར་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་བཞིན་གྱིས་གསང་བ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཏེ། དེར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། དེ་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་གཉེན་པོས་བཅོས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གྲངས་མེད་པའི་མདོ་རྣམ་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། ལོ་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། འཇིག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༦ ༼བསགས་ཏེ།༽

པས། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བཏགས། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རིས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྱུང་ཁུངས་དང་འཛིན་པ་དང་རིས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འདིར་ནི་རིས་ཀྱི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཙོར་བྱས་སོ།།

སེམས་ཅན་ནི་བརྟགས་པ་དང་། བཏགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། རྟག་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལེན་པར་བྱེད་པར་བརྟགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ་རྟག་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཡོད་དེ། ཞེས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ།

བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་གི་རྫས་ནི་མེད་ཀྱི། ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་གློས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལ། སེམས་ཅན། གང་ཟག

ཞེས་བཏགས་པར་འདོད་དེ། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་དང་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བའོ།།

གྲངས་མེད་པ་ནི། ཚངས་པ་དྲྭ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་གནས་སྣ་ཚོགས་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་དང་བྱེ་བྲག་དང་། འདྲ་བའམ་སྣང་བའི་དོན་ཏམ། གྲངས་ཀྱི་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འཇུག་སྟེ། འདིར་གྲངས་ཀྱི་རྐྱེན་ནོ། །བཞི་ནི་འདི་དག་ཙམ་དུ་བསྡུར་རུང་བས་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར། ཕྱལ་བ་དང་། ༔རྒྱང་ཕན་དང་། ཤུར་རྡུག[1]དང་། མུ་སྟེགས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཐིབས་པོ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞན་པས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༦ ༼རྒྱུད་འཕེན་དང་། ཤུར་རྡུག༽

ཐལ་མོ་ཆེ་རྣམས། དངོས་པོ་ལ་ཞེན་ཅིང་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཐིབས་པོས་ནོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའོ།།

གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཆགས་པ་ལྟ་བའི་ཁོངས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞུག་ཅེ་ན། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་གཅིག་ལམ་པོ་ཆེ་གཅིག་ན་གནས་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཞི་ལས་མ་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནོར་བུ་འཆིང་བུར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཕལ་པར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ན། གཞི་ནས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་། མཐོང་སྣང་ས་ཀྱི་མདོ་རིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།།

༔རྒྱང་འཕེན་པ་[1]ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལོ་ཀ་ཡ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ། ལོ་ཀ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏེ། ད་ལྟར་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བྱ། ཡ་ཏིའི་སྒྲ་ནི། ཇི་སྲིད་པའམ་ཇི་ཙམ་པའི་དོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཙམ་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༩ཀ-༥ ༼རྒྱང་འཕེན་པ།༽

གྱིས་ཟིན་ཏེ། དེ་ལས་འདའ་མི་ནུས་ཤིང་དོན་ཆུང་བ་ལ་སྙེགས་པ་ལས། བོད་ཀྱི་ལུགས་སུ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མིང་གདགས་པར་བྱས་ན། སྔོན་ཆད་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ། བྱ་བ་འབྲུ་མོ༔ རེ་རེ་ལ་བས་ཏེ།[1] དེས་ཟིན་ཅིང་དེ་ལས་འདའ་མི་ནུས་ཏེ། དོན་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕན་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དཔེར་ན༔ འགྲོ་བ་ལ་བས་པ་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན། ཟ་བ་ལ་བས་པ་ནི་ཟ་ལ་ཕན་[2]ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའམ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་ན་མཐིལ་ཕབ་པའི་དོན་མེད་པར། གློ་བུར་བའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་སྤྱོར་བའི་གོས་དང་སྣོད་དག་ལ། མང་ལ་ཕན་གྱི༔ ཟུངས།[3] མང་ལ་ཕན་གྱི་སྣོད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་ཆད་གྲགས་པ། ཡོར་ཡོར་པོ་ལ༔ མཚན་

(1) བཏུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༡ ༼རེ་རེ་ལ་ལས་ཏེ།༽

(2) བཏུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣ ༼འགྲོ་བ་ལ་བས་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་ཕན། ཟ་བ་ལ་བས་པ་ནི་ཟ་བ་ལ་ཕན།༽

(3) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༤ ༼ཟུངས།༽ བཏུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣ ༼ཐུངས།༽

མར་[1]བཙུགས་པ་ནི་ཐོ་ཡོར་ཞེས་བྱ། ༔ཕྲེང་ཕྲེང་[2]པོ་ལ་མཚན་མ་བཙུགས་པ་ནི་རྒྱང་ཞེས་བྱ། ཐག་པའམ་ཐག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྒྱང་རིང་ཐུང་ཞེའམ་ཐག་རིང་ཐུང་༔ཞེའམ་རྒྱུན་[3]ཞེས་བྱ་བ་དོན་འདྲ་སྟེ། དེ་བས་ན་མིང་བསྡུས་ན། འཇིག་རྟེན་ཕྲེང་ཕྲེང་པོའི་ངོར་ཕན་པས་ཏེ། དེ་ལས་འདའ་མི་ནུས་དོན་ཆེན་པོ་མཐིལ་ཕབ་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་༔རྒྱང་ཕན་[4]ཞེས་བཏགས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་འཛོམས་པའི་༔ཚེ་ནི།[5] སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེའམ། འཇིག་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༤ 〔མཚན་མ།〕

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༥ 〔ཕྲེང་ཕྲེང་།〕

(3) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༥ 〔ཞེའམ་རྒྱུ་དང་།〕

(4) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༦ 〔རྒྱང་འཕེན།〕

(5) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༦ 〔ཚ་ནི།〕

ཏེན་ཿརྒྱུད་ཕན[1]པའི་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་ན། འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཞི་འདོམས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།

ཕྱུར་བུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐའ་ཟད་ཅིང་ཕ་རོལ་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་མིང་སྟེ། འདི་ཡང་སྒྲ་མ་འདོམས་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

འོད་སྲུང་ངའི་བསྟན་པ་འདི་ནི། ཕྱུར་བུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ངའི་དགེ་སློང་ང་དང་འདྲ་བས་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་སྒྲ་འདོམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཡན་ལག་ལ་འཇུག་པར་སྦྱར་རོ།།

---

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༡ རྒྱུད་འཕེན།

མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཏིརྠི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ། ཏིརྠི་ཏིརྠི་ན་ཏིརྠི་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ལམ་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་མུ་ལ་སྟེགས་བཅས་ཤིང་རྟེན་པ་སྐད་དུ་འཆད་པས། མུ་སྟེགས་སུ་བཏགས་ཏེ། འདི་ཡང་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཐར་པ་འཚོལ་བའི་ལམ་ལ་རྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་གི དུས་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་མོད་ཀྱི། ཡན་ལག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་མར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ། ཤིང་འཛམ་བུས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཁྱབ་མོད་ཀྱི། ཕྱོགས་ཅིག་ན་ཤིང་འཛམ་བུ་ཡོད་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གླིང་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། མུ་སྟེགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་འདིར་ནི། སྒྲ་འདོམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཡན་ལག་གི་སྒྲ་ཡན་ལག་ཉིད་དང་། དེ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་སྦྱོར་རོ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི། ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ནི་མ་བསྟན་ཏེ། དོན་མེད་པར་དགོངས་པར་ཟད་དོ།།

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་ལྟ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པའི་ཚིག་ནི། དྷརྨ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་འདིས་འཛིན་པའམ། འདི་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་པ་དང་ལས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ནི། མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཏེ། བྱེད་པ་དང་ལས་གཉིས་ཀར་དྲང་ངོ་། །ལམ་དང་དོན་དམ་པ་དང་བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ནི། ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་བྱེད་པར་སྦྱར་རོ། །གསུང་རབ་དང་བདེན་ཞིང་ངེས་པ་དང་ཡུལ་ཆོས་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། རིག་པ་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་བྱེད་པར་སྦྱར། ཁམས་སམ་རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་

པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་བྱེད་པར་སྦྱར། ཚེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ལུས་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་བྱེད་པར་སྦྱར། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཆོས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མིང་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པར་སྦྱར། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ནི། ཆོས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྡུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། བྱིངས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་ནི། འདི་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་ལས་སུ་སྦྱར། ཆོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་འདི་དག་གཙོ་བོར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞག་པར་རིགས་པས། དེ་དག་བསྟན་ཏོ།།

འཇིག་རྟེན་གྱི་གསང་ཚིག་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོར་མ་གྱུར་པའི་གསང་སྔགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་བཤད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །ཚེ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་ལ་མཐའ་ཆད་པར་ལྟ་ཞེས་༔བྱ་བ་ནི།[1] ༔འབྲི་ཏ་སྟི·[2]ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས། མ་ཤི་བར་དུ་ཟ་བདེ་བར་འཚོ།[3]།ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་ཟ་སོང་ནས།[4]།སླར་སྐྱེ་བ་དག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྒྲུབས་ཏེ། དཔེར་ན་བུད་ཤིང་མང་པོ་སྤུངས་པའི་རྐྱེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་བྱུང་ནས་འབར་བའི་ཚེ། ཇི་སྲིད་དུ་བུད་ཤིང་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མེ་འབར་ཏེ། ཤིང་ཟད་ནས་མེ་ཤི་བ་ན། ཤིང་དང་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༢ ༼པས་ནི།༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༦ བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༣ ༼འབྲི་ཏ་སྟེ།༽

(3) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༣ ༼དགའ་མགུར་སྤྱོད།༽

(4) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༣ ༼སོང་ན།༽

མེའི་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིང་དང་འདྲ་བ་གློ་བུར་དུ་རང་འོངས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་སྣང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དག་གིས། དངོས་པོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ནས་བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཏུ་འདུས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པས་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི།

ཁ་ཅིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་ལས། བ་ནི་བ་སྦྲ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །ལྷག་

ཤ་ཡལ་ག་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཆུ་ཤེལ་ཆུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། ༈དེ་ལ་རང་[1]བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ། གཟུགས་དང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་མར་མ་བྱས་པ། རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་ཕྱེད་པ། འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དེས་རྒྱུས་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པར་སྨྲ་སྟེ། ༈དཔེར་[2]སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་སྨྲ་ལ། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་གསེར་ནི་དངུལ་ཆུས་བསྒྲིབས་སམ་སྣ་བསྒྱུར་ཡང་རང་བཞིན

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ཤོག-༩ ༼དེ་ཡང་རང་།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ཤོག-༨ ༼དེ་ལྟར།༽

མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

༔འདི་ནི་[1]བདག་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་༔དངོས་པོ་ནི་[2]ཡེ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ནི་མེད་པར་ལྟ་བས། རྒྱུ་མེད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་པུ་བ་ཡིན་ནོ།།

དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་ལྟ་བ་ནི། འདི་སྐད་དུ། དབང་ཕྱུག་གིས་ནི་ཡང་ན་གཡང་སའམ། །མཐོ་རིས་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འདྲེན་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ། རྟག་པ། གཡོ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ཤཁ-༣ ༼འདི་ལ་ཏེ།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ཤཁ-༣ ༼དངོས་པོ་ལ་ཏེ།༽

བ་དང་མི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་པོ། དབང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་སྟེ། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ནི་རྟག་ལ། དེས་སྤྲུལ་པ་ནི་མི་རྟག་པར་འདོད་དེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དངོས་པོའང་། དབང་ཕྱུག་མཉེས་པ་དང་མ་མཉེས་པའི་དབང་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པས། དེ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་སྲིན་བསྲེག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རྒྱུ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ནི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་མི་རྟག་པར་ལྟའོ།།

བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་ལྟ་བ་ནི། འདི་སྐད་དུ། ང་ནི་རྟག་གོ་བློ་ནི་འགྱུར། །ཟཛ་བཅག་(1)བྱེའུ་འཕུར་བཞིན་དུ། །ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །རྟག་པ་མཐེ་བོང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ལེན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ‹ཁ-༣ ༼རྫབ་ཅག༽

ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཐོབ་པ། རྟག་པ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ། ལུས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་གིས། ཆེ་བ་དང་ཆུང་བར་གནས་པ། ལུས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཤེལ་སྒྲོངས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེས་བུ་འོད་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་འདོན་ཞིང་ཡོད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་སོ་སོའི་ལུས་དང་མཐུན་པ་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྨྲ་བའོ། །འདི་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་པ་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཀོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། དེས་བྱས་པའི་ཕྱུང་པོ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཐབས་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱུང་པོ་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའོ།།

འདི་དག་ནི་མ་རིག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གོལ་ས་དང་སྒྲིབ་པ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

སྤྱིར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱུ་གནས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐོས་པ་དང་། བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་བྱུང་བ་དང་། དུས་ཀྱི་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་སུ་འདུས་པར་དགོངས་པའོ།།

མུ་སྟེགས་ཅན་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་པ་དང་། དབང་སྒྱུར་གྱི་ལྷ་རྟག་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྟག་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་པར་དགོངས་པའོ།།

གཞན་ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་ལྔ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཐར་པའི་དཀོན་མཆོག་རྣམས་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་འདུས་པར་དགོངས་པའོ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་འདི་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ལས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་ན། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཉེས་སྐྱོན་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་དུས་སུ།

ཚངས་ཆེན་གྱི་གནས་གྲུབ་པ་ན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་དང་ཞམ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ། མདུན་ན་འདོན་དང་ཚངས་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕྲུལ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་མཐུན་པར། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཆགས་ཤིང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། གཞི་དེ་ལས། སྣང་ནི་མི་དམིགས་ལ། ཁོས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲུལ་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མ་དམིགས་པས། ཚངས་ཆེན་ནི་ལྟ་བའི་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་དེའི་རིག་བྱེད་སྒྲོད་པར་གྱུར་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དགེ་སློང་དག་གིས། བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་བརྟགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་འཆི་བ་ནི་མ་མཐོང་།

གཞན་འཆི་བ་ནི་མཐོང་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་པ་རྒྱུར་ལྟ་བ་བྱུང་སྟེ། འདི་ཡང་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྒྱུར། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིས་འཕྲུལ་མི་དགོས་པར། གཞན་གྱིས་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པར་མཐོང་ལ་དབང་སྒྱུར་གྱི་ལྷ་འཆི་བ་ཡང་༔མ་མཐོང་བས།[1] གཞི་དེ་ལས་དབང་སྒྱུར་གྱི་ལྷ་རྟག་གོ་ཞེས་ལྟ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་མིག་ཐོབ་སྟེ། དེས་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། དེའི་ལུས་ལས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཅིག་བྱུང་ནས། གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མཐོང་བ་ལས། གང་ཟག་རྟག་པ་དང་འཕོ་བར་ལྟ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༣ ༼མཐོང་བས།༽

བས་ན་ལྟ་བ་འདི་དག་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེས་མི་དམིགས་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའོ།།

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲོ་བ་རིས་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྐྱུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། བདེན་མོད་ཀྱི། སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བདེན་པར་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །མི་དམིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རེའི་སྐབས་སུ་སྒྲོ་གདགས་སུ་མི་རུང་བར་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དགག་པར་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ལྟ་བ་འདི་རྣམས་གཞི་གང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཚངས་པ་དྲྭ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བ་བཤད་ནས།

ད་ནི་ཕྱོགས་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དག་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་མ་ནི། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཚན་མའམ། འདིས་མཚོན་པར་བྱས་པས་མཚན་མ་སྟེ། ས་སྲ་བ་དང་ཆུ་གཤེར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། སྲ་བ་ཉིད་དག་གཤེར་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་གཙོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འདི་དག་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་དག་ནི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་དེ་ལྟར་གཙོར་མི་སྟོན་ཏེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་ཕྱེད་པར་བསྟན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་གཙོར་སྟོན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྐལ་བ་དང་མོས་པ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་མ་ཞེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཞེན་པ་རྣམས་ལའང་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པས། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་

བྱེ་སྟེ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བྱ་ཞེ་ན། ཤྲཱ་བ་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། ཉན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ལུང་མི་ནོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ལུང་ནོད་ཅིང་ཉན་པར་བྱེད། རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཤྲ་བའི་སྒྲ་ནི། ཐོས་ཤིང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་རང་གིས་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱས་པས། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཉན་པར་མི་བྱེད་

ལ་མངོན་པར་ཐོབ་པའི་ཆོས་དེ། ངག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཐོས་པར་མི་བྱས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཀྱི། བདག་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

ཡང་ན་པྲ་ཏེ་ཀ་བྡུ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། ༔པྲ་ཏ་ཡ་ནི་(1)རྐྱེན། བུ་དྡྷ་ནི་རྟོགས་པའི་ཚིག་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཚོགས་བསགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བབ་པ་ན། རྐྱེན་ཞིག་གིས་བསྐུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད། རྐྱེན་རྣམས་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་༔རྐྱེན་(2)རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༡ ༼པྲ་ཏ་ཤེ།༽

(2) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༣ ༼རྐྱེན་དེ་རྟོགས།༽

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་བོ་དྷི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་དག་པ་ལ་ཡང་བསྙེགས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཡང་བསྙེགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཏགས། སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་ཏྭ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན། འདོད་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་དང་བསམ་པ་བརྟན་ཞིང་༔མི་ནུར་བ་(1)དང་སེམས་ཅན་དང་ཤེས་རིག་དང་སྤྱད་པ་དག་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསམ་པ་བརྟན་པའམ། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། །གང་ཞིག་དེ་རྟོགས་འདོད་པ་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་

(1) བཏུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༥ 〔མི་འགྱུར་བ།〕

པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་༔བཤད་དོ། །[1]དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ནི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྲོག་ཆགས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ།།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཐེག་པ་ནི་དེའི་ལམ་དང་གཞུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །དེའི་ལྟ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།

དེ་ཡང་འདིར་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་སྟོན་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༦ བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༢ཁ-༢ ༼བཤད་དེ།༽

ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྟག་ཆད་གཉིས་ནི། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མེད། ཐག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ལྟ་བའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་ལུས་སེམས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ལུས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྟའོ་ཞེས་སྨྲ་རོ།།

དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་༔བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་པ་དང་།[1] མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན། བྱེ་བྲག་པས་དབང་པོ་དང་དོན་དུ་ཕྲད་པའི་བློ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྐྱེས་ཤིང་། དབང་པོ་དང་དོན་ཡང་གོང་བུ་དང་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༣༣-༣ ༼བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་།༽

མདོ་སྡེ་པ་ནི། དབང་པོ་དང་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེས་ཤིང་། དབང་པོ་དང་དོན་ཡང་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་འདོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གོང་བུའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས། ཕན་ཚུན་འབྱར་བར་གནས་པ་དང་། བར་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཡང་མེད་ལ་འབྱར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། གཞན་ཡང་དབྱིབས་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རྫས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རྫས་སུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཁ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

སྒོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒོམ་པའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་

འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

སྒོམ་པའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་དང་། རྒྱུ། ཀུན་འབྱུང་བ། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལམ། རིག་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་

པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྱེ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཕྱེ་བས། ཇི་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྣམས། རྟོགས་པ་དང་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས། རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྩ་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པར་གཞག གལ་ཏེ་གཅིག་ན་ནི། གཉེན་པོ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ནི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་སྤང་དགོས་པར་གྱུར་པས་༔སྤང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་[1]རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༡ ༼སྤང་བར་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར།༽

མོངས་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་རྣམས་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གནས་ནས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལྷན་གྱི་བར་དུ། དམིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྙེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གནས་ཞིག་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་མེད་པས་སྒྱུ་འཕྲུལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདིར་ཉན་ཐོས་རྣམས། ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དག་གདུལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པར་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། བསྡུས་ནས་བདེན་པ་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་ཟད་དེ། དངོས་སུ་ན་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ།།

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་སྨོངས་པའི་རྟོག་པའོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའིཤེས་རབ་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་བཅད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐུས་སྤོང་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཿཉན་ཐོས་ནི་[1]དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཟད་པ། བག་ལ་ཉལ་མ་ཟད། ཿབག་ལ་ཉལ་ཡང་ཕུང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་[2]རྣམ་པར་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༥ཀ-༣ ༼ཉན་ཐོས་ཀྱི།༽

(2) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༡༦ཀ-༥ ༼མཆན།༽བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༥ཀ-༩ ༼མཆན་མི་འདུག༽

སྨིན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་འདས་པའི་གང་ཟག ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤྱངས་པས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཆེ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སྤྱངས་ཤིང་། །ཕྱི་རོལ་དངོས་ལ་མངོན་ཞེན་པའི། །ཐེག་པ་དམན་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ཟླ་མེད་(1)བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། །ཅེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མ་དང་བཅས་ལྷག་མ་མེད། །ལྷག་བཅས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྲེགས། །ལྷག་མེད་བག་ཆགས་མེད་པ་སྟེ། །མཁའ་ལྟར་དྲི་མེད་དག་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༧༥ཀ-༦ ༼ཟླ་མེད།༽

ཀྱང་བྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས། ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཆོས་སུ་ཤེས་པས། རང་བྱང་ཆུབ་བོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཏ་ཅང་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ།

གཞུང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་ཤིང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས། འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། ཿའདི་གསུངས་པ།[1]འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༡ ༼འདིར་གསུངས་པ།༽

ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ།།

དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་དང་། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་འབྲིང་དགུར་ཕྱེ་བ་ལས། རྣམ་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྲུ་དན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

 དྲུག་པ་ཟད་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་ལུས་པས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིར་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་སོ།།

དགུ་པ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡང་སྤངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ། ཨ་རི་ཧ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། ཨ་རི་ནི་དགྲ། ཧ་ཏ་ནི་བཅོམ་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་

སོང་བ་རྣམས་ཉིད་བདུད་དང་དགྲ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བཅོམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཨ་རི་ན་ཧ་ཏ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཨ་རི་ན་ནི་འོས་ཞིང་རིགས་པའི་དོན། ཧ་ཏ་བ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཚིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་ཟད་པ་དེ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པའི་འོས་ཡིན་པས། མཆོད་འོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཤད་དོ།།

རང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞན་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

འདི་ཡང་ལྟ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལས་ནི། གཟུགས་

ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ཁམས་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྨྲར་རོ།།

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་གཞན་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རི་ལ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཙམ་ནི། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་ན་རེ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ། གཟུང་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་སྤངས་པ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་སྒྲ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མེད་པས་ཚད་པོར་མི་རུང་ངོ་།།

སྒོམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཆོས་ཉིད་

ཟབ་མོ་རྟོགས་ནས། ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྨོན་གོམས་པ་ནི། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དག་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྦྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་འཕྲད་ན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པས། སྨོན་གོམས་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཞེས་བྱའོ༎

གཞན་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པས། སྨོན་སྦྱངས་པའི་ཞུགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ནི། དོད་ལས་དང་པོར་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཆ་ཉམས་པར་བྱས་པས། ཆོས་ཀྱིས་མིག་དང་པོ་སྐྱེད་པའོ༎

རིགས་ཀྱི་ས་ནི། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས། བྱང་ཆུབ་རྣམ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་རིགས་འབྱེད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་

ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བསྐོས། རང་བཞིན་མ་བྱུང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། རྟག་པ་མ་ཡིན། ཆད་པ་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས། ཚིག་གི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། བརྗོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ངག་ཤིན་ཏུ་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་རེག་པར་བྱེད་དེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་འཇུག་སྟེ། དེ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་མ་སྤངས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེ། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་བསྒོམས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས། སྡུག་བསྔལ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། ཉོན་མོངས་

པ་གསུམ་དང་ལས་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ། དེར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་དོན་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་གཅིག་གི་རྐྱེན་གྱིས་གཅིག་མངོན་པར་༔གྲུབ་པར་བྱེད་[1]པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་གཅིག་འགགས་པས་གཅིག་འགོག་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་བྱུང་བས། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༨ཀ-༩ ༼གྲུབ་པའི་བྱེད།༽

གཉིས། སྔོན་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ནས། རང་བྱུང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོང་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའང་དེ་སྟེད་དུ་གྱུར་པས། དེ་བས་ན་གོང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོར་གྱུར་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་འཕྲུལ་རྣམས་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་པའི་དོན་གྱིས་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐོས་པ་དང་། རང་བཞིན་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་དུས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་མཚུངས་པར་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་རྣམས་སེལ་ཏོ། །འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་སྐྱུར་བའི་གནས་རྣམས་སེལ་ཏོ།།

མདོར་བསྡུས་ན་རྟེན་པའི་དོན་གྱིས། རྟག་པ་ལྟ་བ་བདག་རང་དབང་ཐོབ་པར་སྨྲ་བ་སེལ་ཏོ། །འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས། ཆད་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་སྨྲ་བ་སེལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་འབྲས་བུའང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས། རྒྱུའང་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པས། བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བས། ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་ན། ངེས་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ལ་བདག་མེད་པར་མི་རྟོགས་ཤིང་། འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་ཞེ་

ན། དེ་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཀྱང་རྟོགས། དབུ་མ་པས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱི། ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀུན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་མཐུས་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་རྟོགས་ནས། མཐའ་གཉིས་བསལ་བར་ཟད་དེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མ་སྤངས་སོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་རྟོགས་པས་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་རིག་པས། གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི། དོན་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་རྟོགས་པས་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། གང་གི་ཡང་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ལ་ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། རང་རིག་པ་ཙམ་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་སྨྲ་སྟེ། བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་སོ།།

དབུ་མ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྟོགས་པས་ནི། རང་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པར་རྟོགས་སོ།།

དེ་ལྟ་བས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་

ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ཏོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་དེ་བས་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་པས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་དེ་བས་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་པས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་སོ།།

དབུ་མ་པས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་དེ་བས་ཀྱང་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་པས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་རྟོགས་པ་རགས་པ་དང་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་སྐད་དུ།

རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྨྲ་ལ་མི་བརྟེན་པས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་བསྐུལ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས།[1] རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རྒྱུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། དེ་དགག་པའི་ཐབས་བརྟག་པ་ལས་སྒོ་གཞན་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་གཙོར་བསྟན་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །ཏ་ཙང་སྦྱོས་པས་ཚིག་གོ །དཀྱུས་མ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒོམ་པ་བསྟན་ནས།

འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༠༤-༣ ༼མི་བརྟེན་པར།༽

ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། གང་ཟག་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།།

དེ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡུལ་དང་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པ། བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པས། སྐལ་བ་རབ་དང་ལྡན་པ། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བབ་པས། ལྟོས་པ་མེད་པར་གཅིག་པུར་གནས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ།།

ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་བ་རབ་དང་མི་ལྡན་པས། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་དང་༔ཁྲུས་གནས་[1]པས། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

འོ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རང་རེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ནི་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རླབས་རྐྱེན་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་འབྱུང་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སུ་མི་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༦ཀ-༣ ༼ཁྲུར་གནས།༽

འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཀྱང་། སྔོན་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་སྔོན་རོལ་དུ། ཡུལ་ལྷ་ར་ཧྲ་སླི་ལ་སོགས་པར། རང་སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་མགྱོགས་ཆེན་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེར་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་རྣམས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་སྨོས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི་གསང་སྔགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མེད་པས། དེ་བས་ན་ལམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་སྨོས་སོ།།

དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདིར་འཁོར་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདིས་སམ་འདི་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དོན་དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་དོན་གྱི་སྒྲ་དགོས་པ་ལ་འཇུག་པས། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་དག་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐུན་ཡང་། སྔ་མ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་ལ་འཇུག ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཞེའོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའོ།། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཆད་པ་དང་། ཕྱོགས་རེ་མ་ཆད་པའི་བློའི་ཡུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ། དོན་དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་སོ།།

སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལུང་༔བརྩན་(1)པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ།།

རིགས་པ་བརྟན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དམ་པ་ནི་བློའི་དམ་པ་སྟེ། དངོས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། རིག་པའི་དམ་པ་ལ་བྱ་

(1) མ་ཕྱི་རྫོགས་ཆེན་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༩ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༣ ༼བརྟན།༽བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༢ཀ-༥ ༼བཙན།༽

སྟེ། དེའི་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅེའམ། དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱའོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་མ་ཝྲི་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། ས་མ་ནི་ས་མ་ཀ་སྟེ་ཡང་དག་པ། ཝྲི་ཏ་ནི་སྒྲིབ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། ཡང་དག་སྒྲིབ་ཅེས་བཤད་དེ། ༔དེ་ལྟ་ན་[1]འཁྲུལ་པའི་བློ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲིབས་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱས་པས་ཡང་དག་སྒྲིབ་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ན་བློའི་སྣང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་གདགས། ཡང་ན་ས་མ་ནི་ས་མ་ཏ་སྟེ་ཀུན་ལ་བྱ། ཝྲི་ཏ་ནི་བརྟགས་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་མཁས་པ་པཎྜིཏ་ནས། གླེན་པོ་བ་ལང་རྫི་ཡན་ཆད་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར། གློ་བུར་འཁྲུལ་པའི་བློས་བརྟགས་ཤིང་བཏགས་ཏེ།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༢༧-༢ ༼དེ་ལྟར།༽

རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་མ་བཙོས་པ། མ་བརྟགས་པ། མ་བསླད་པ། གཙུག་མའི་དོན་མ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྣང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། འཁྲུལ་པའི་བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇུག་ཚད་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། ཚིག་དང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བདེན་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཤེས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་སོ་ཞེས་སྨྲར་རོ།།

དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ།།

དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། མཐུན་པར་སྣང་བ། དོན་བྱེད་ནུས་པ། བརྟགས་ན་དབེན་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་སོ།།

ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ། སྣང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་དང་། བདག་རྟག་པ་ལྟ་བུ། སྣང་ཡང་མི་སྣང་དོན་བྱེད་ཀྱང་མི་ནུས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྣང་ཡང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ།།

མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་ལ་མེད་པར་སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བའོ།།

ཡང་ན་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ༔གང་ཟག[(1)]ལས་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཟད་དེ། གང་ཟག་སྤྱིའི་དབང་དུ་བཞག་ན། སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་༔མ་ཡིན་པ་[(2)]དག་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དག་དང་། རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དག་གིས་ཐུན་མོང་དུ་གཞལ་ན། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཞག་པ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཞུབ་པར[(3)]་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ལུང་བསྟན་པར་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༣ཁ-༡ ༼གང་ཐམས།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༣ཁ-༣ ༼ཡིན་པ།༽

(3) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༣ཁ-༥ ༼ཁྱབ་པར།༽

བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའོ།།

རིགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་དབང་པོའི་བློ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ།།

ད་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་བཅུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ། པ་ར་མ་ནི་དམ་པ། ཿཨི་ཏ་[1]ནི་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་བས་ན་དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་གྲོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༩ཀ-༢ ༼མི་ཏ།༽

ཟིན་པའི། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ལས་འདས་ཏེ། ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཅེས་སྨྲར། ཡང་ན་འདིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལམ་ལ་སྨྲར་རོ།།

ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་དང་འདྲ་བས་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་དག་གི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས། ཇི་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པ་འབྲི་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱོད་པས། དེ་བས་ན་གནས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱིས། ས་དང་འདྲ་བས་ས་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། བསྐེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བརྙེས་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ།།

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། སོ་སོའི་ལྟ་བ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྡུས་ནས་༔བསྟན་པ་མཛད་དེ།[1] དེ་ལ་འདིར་དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་གཞག་ན། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི། དམིགས་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༥ཀ-༡ ༼བསྟན་པར་མཛད་དེ།༽

པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ།།

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོའི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལས་སྐྱེས་པའོ།།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུའི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་༔མ་རྙེད་པའོ(1) །རང་སངས་རྒྱས་ནི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ།།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༥ཀ-༥ ༼བརྙེས་པའོ།༽

༔ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་[1]ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ནང་གི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི། ཕྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་གཉིས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་གཟུང་བའི་རྟོག་པའང་སྤངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་སྤངས་པའོ།།

ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༥ཀ-༦ ༼ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས།༽

དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཆོས་སུ་ཤེས་པའོ།།

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཤེས་པའོ།།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་། དབུ་མ་པའོ།།

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི། བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་བརྗོད་པས་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེའོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེའོ།།

དབུ་མ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེའོ།།

མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། འདུ་འཛི་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབའ་རླབས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།།

དབུ་མ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་མ་ཞེན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ལྟ་བའི་གནས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི། འདུ་འཛིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །དབུ་མ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ།།

མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི། ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཚིག་གི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏོ། །༔དབུ་མ་[1]ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏོ། །

འདི་དག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་མང་དུ་བཤད་པ་ནི། གཞུང་སོ་སོ་ན་བཞུགས་མོད་ཀྱི། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཙམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་ཙམ་སྨོས་པར་ཟད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུར་བསྡུས་ཤིང་། ཐལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡང་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི། བདག་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མཐུན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༧༨-༢ ༼དབུ་མ་པ།༽

འབྲས་བུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐུན། བདེན་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་མཐུན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་མཐུན། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསླབ་པ་ལ་སྤྱོད་པར་མཐུན་པས། གཅིག་ཏུ་ཡང་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡང་བློ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ནི། སེམས་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་དག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་མངའ་སྟེ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་

བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ། རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སོ།།

རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་། རྣམ་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ལུས་དང་གནས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྐུ་དང་ཞིང་གི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

རྣམ་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའང་། དེ་ལྟར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལའང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའི་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་ཡང་། དེ་ལྟར་བདེན་པ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འདི་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདོད་པའོ།།

དབུ་མ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་དང་། མདོ་སྡེ་དབུ་མ་གཉིས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ཿལྟ་བ་ལ་ནི་[1]བྱེ་བྲག་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པས་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ།།

དེའི་དབང་གིས་མདོ་སྡེ་དབུ་མ་པ་ནི། གཞན་དབང་གི་རྒྱུད་ཀྱང་། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི། བྱ་བ་གཙོར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༧༨-༩ （ལྟ་བ་ནི། ）

སེམས་ཀྱི་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་སྨྲ་མོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཅང་སྣ་དང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱ་བ་གཙོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ།།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་འགག་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ ༔ ཡིན་གྱི། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཟླ་ཁང་དགེ་འདུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི།(1) རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྨྲབ་པར་མི་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསྒོམས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་གསུམ་ཡང་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༨ཀ-༣ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༣༠ཁ-༩ (ཡིན་གྱི། ཟླ་ཁང་དགེ་འདུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི། འདི་ལ།)

བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཕུང་པོ་ལྔའི་དོན་བློས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། ༔དེའི་དེ་ཁོ་ན་(1)ཉིད་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་སྟོང་པ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རང་རིག་པ་ཙམ་མོ། །མེད་པར་སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།།

ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསེར་གྱི་གླེགས་མ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངུལ་ཆུ་ཞུན་མ་ལྟ་བུ་༔བསྒོམས་ཏེ།(2)ལྷའི་སྐུར་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་༔གསུམ་ཡེ་ཤེས། གཟུགས་(3)མིང་། གཟུགས། ཕྱག་རྒྱ། བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་གསུམ། ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བཟླས་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༣༨ཀ-༦ ༼དེའི་ཁོ་ན། ༽

(2) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༣༨ཁ-༣ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༣ ༼བསྒོམས་ཏེ། ༽

(3) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༣༨ཁ-༡ ༼གསུམ། ཡེ་ཤེས་གཟུགས། ༽

བརྗོད་ནི། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་གསལ་བ་ནི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན། དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། དེ་ལ་སྙིང་པོ་བཀོད་པ་ནི་གསུང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནོ། །དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དུས་སུ༔ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་[1]མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ། གཟུགས་བརྙན་གསུམ་པོ་དེ་ཀུན་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡན་ལག་བཞི་ནི། དམིགས་པ་༔གསུམ་[2]དང་བདག་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བློས་པ་པོ་དང་བཞི་ཆར་ཡང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་གཉིས་དང་ཡན་ལག་གསུམ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ཡིས་བསྡུས་པར་ཟད་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༤ཁ-༥ 《ཡེ་ཤེས་པ།》

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༢༤ཁ-༦ 《གསུམ་པོ།》

དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཟླས་བརྗོད་དང་། དེའི་གྲོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོའི་བྱ་བ་གཙོར་བླངས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས། དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་སོ་སོ་ཙམ་བསྟན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དག་མ་དག་ཇི་ལྟར་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་བསྒོམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་ལྟའོ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་ནི་འགལ་དུ་མི་རུང་ངོ། རིག་པ་དང་དེའི་ཀང་པར་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་༔ དམིགས་པ་[1]རྣམ་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༣༩༢-༡ ༼དམིགས་པ་ལ།༽

པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་གཉེན་པོར་སྒོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའི་དབང་ཐ་དད་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ། དབང་པོའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ། ཚད་མས་གྲུབ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་འདི་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གཞལ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་བཞིས་འཁོར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་

ན། ང་གཙང་རྟག་སྐྱིད་དུ་ལྟ་བའོ།།

ལྟ་བ་དེའི་གཞི་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལུས་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མི་གཙང་བའི་ལུས་ལ་གཙང་བར་འཛིན་ཏེ་སྨོངས་ཤིང་ཆགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་བ་ལྟ་སྟེ་སྨོངས་ཤིང་ཆགས་སོ། །ང་མེད་པའི་སེམས་ལ་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་སྨོངས་ཤིང་ཆགས་སོ། །མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་ཏེ་སྨོངས་ཤིང་ཆགས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དེ་བཞི་བསལ་བའི་དོན་དུ། དེའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་གསུངས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ལུས་ནི་ཤ་རྒྱས་པ་དང་མདངས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་ནས། འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་བྱེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཞུམ་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་། མི་གཙང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་གཙང་བར་བརྟགས་

པ་ཇི་སྙེད་པ་ནི། ལུས་ཕོ་ན་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པའི་ལུས་མེད་ལ། བད་ཀན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བའི་མཚན་ཉིད། མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་སྐྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། རླུང་གི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རླུང་ནི། ཤིན་ཏུ་བསྒོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁམས་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་མདངས་བཟང་བ་དང༌ཤ་ཀྲུས་པ་ལ་སོགས་པའང་། རང་བཞིན་དེ་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཙང་བའི་རང་བཞིན་མེད་ལ། རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་འདི་ཡང་། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྒོམ་པའི་དོན་འགལ་བར་གྱུར་པ་མེད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་

རྟག་པ། མི་བརྟན་པ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ། སྨོན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ཇི་ལྟར་བལྟས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ། ཇི་ལྟར་མཚན་མར་བཟུང་བ་དེ་ལྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པས་ན། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པ་མེད་དོ།།

འོན་ཀྱང་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ལུང་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྒོམ་པ་འདི་ཡང་། ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་༔ལས་(1)ཅུང་ཟད་དུ་ན། ལྷའི་སྐུ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ལས་ཀྱི་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༦ཀ-༢ (ལམ།)

བག་ཆགས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱི་དབང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཙམ་དུ་འདྲར་ཟིན་ཀྱང་། སླུ་མི་སླུ་དང་བརྟན་མི་བརྟན་འདྲ་བས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་མི་བདེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དག་པར་མི་སྣང་བ་ནི་མཐུ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་དག་མི་མཐུན་ཡང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚུངས་པས་གྱུད་དུ་མ་སྨོས་སོ། །

གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་ཀ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ལུས་བྲལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱིམས་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱུར་

སྒོམ་པ་གཙོར་གསུངས་པ་ཡོད་པས། དེའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟའི་སྐུ་ལ་བདག་དང་ལྟ་གཉིས། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀ་ན་གནས་པའི་ཡིག་འབྲུ་དང་གསུམ། དེ་དག་གི་བཟླས་བརྗོད་དང་བཞིར་འགྱུར་རོ།།

ཀྲི་ཡའི་སྐབས་སུ་ནི་ལྟ་དྲུག་ལྟར་གྱུད་དུ་ཕྱེ་བས་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཕྱི་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་པས་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ། །ཐུབ་པ་ནི་བསྲུང་དུ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་རྣམས་དང་༑མ་བྲལ་[1]བའོ།།

ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་མ་ནོར་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་ལྟ་བ་དང་། མཉམ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༡ཁ-༨ ༼མི་བྲལ།༽

པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་ཀྱང་སྙིང་གྱིས་མི་གོས་པས་ན་ཐབས་མཁས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་དང་བྱིན་རླབས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་འདི་ནི། ལྷར་བཏགས་པ་ཞེའམ། ལྷའི་ངོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཉིད། དང་། སེམས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ལྷ་དེ་ལས་གཞན་པ། ཞེས་གྲགས་པ་ལས། དེའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷར་གྲགས་པ་ལ་གཟུང་ངོ་།།

དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པའི་ལྷར་གཟུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་འདིར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་བསྒོམས་པས། ཇི་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་

བཞིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའིཿརྣལ་འབྱོར་ལ་[1]གཙོར་གཟུང་ངོ་།།

དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཚན་མ་སྟེ། དེ་ལ་དམ་ཚིག་ནི་ཐུགས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས། ཕྱག་རྒྱ་ནི་དེའི་མཚན་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་བས་ན་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་སྟེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རིལ་པ་སྤྱི་བླུགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཕྱག་རྒྱ་འདི་ལྷ་མི་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། མར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ཉིད་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་སྣང་བ་སྟེ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ནི་ཕན་པ་དང་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་སྔ་མ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༡ཀ-༨ ༼རྣལ་འབྱོར་པ།༽

བཞིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་སྐུའི་མཚན་མ་སྟེ། ལྷ་དྲན་པའི་རྒྱུར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད། ཁ་ཅིག་ལས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

རྣལ་འབྱོར་ནང་པའི་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་རྫོགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་གཞག་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གཅིག་གམ། ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལའང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་གིས། ཚུལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་སོ་སོ་ལ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ན་ལྷར་ལྟ། མ་བསྐྱེད་ན་༔མི་ལྷ་བ་ནི་མ་ཡིན་[1]ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་མེད་པར། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩལ་སྦྱང་བ་ལ། རིམ་གྱིས་སྦྱང་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༢ ༼མི་ལྷ་བ་མ་ཡིན།༽

བར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱིས་གསུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ལྟ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསུམ་དུ་སྨྲ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི། སེམས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་སྨྲ་སྟེ། སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྐྱེ་བ་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།།

དེ་ལ་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དུས་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དུས་ན། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་

རྒྱས་པར་ལྟོས།།

སྐྱེ་བ་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པར་ལྟོས།།

སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། རང་གི་ལུས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་བའོ།།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ།།

གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ཀྱང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མ་གོམས་པ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་དང་། པདྨ་ཅན་

གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པ་དང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིག་འབྲུ་སྒོམ་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལྷ་དང་། ལྷ་མོ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་མ་གཡོས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གསལ་བར་བསྒོམས་ཤིང་། མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི། འདིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའི་བསྒོམས་ཤིང་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གསལ་བར་སྒོམ་ནུས་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་སྒོམ་པའམ། གཞན་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ། དགོངས་དོན་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཏུ་གསལ་བར་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་དུས་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན། གཉིས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ནི་གཅིག་ཏུ་གསལ། གཅིག་ཏུ་ཿདབྱེར་མེད་[1]བཞིན་དུ་ནི་གསུམ་དུ་མ་འདྲེས། འདི་ལྟར་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྫོགས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་མ་གཡོས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ལྷུན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་གཡོས་པ་དང་གཅིག

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༩ ༼དབྱེར་མེད་པ།༽

དོན་དམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོངས་པ་ལས་མ་གཡོས་པ་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། རང་གི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བར་སྒོམ་པ་ནི། གསལ་བ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ།།

གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པ་ནི། ཅིར་སྣང་ཅིར་བསྒོམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའོ།།

མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་པ་ཡང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་ཡང་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། གཙོ་གཟུང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་གསལ་བ་ནི་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་

རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱོར་ནུས་ཤིང་། ཕྱོགས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོར་ནུས་ན་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དང་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། འདིར་དེ་ལྟར་ཙུང་ཟད་མ་ནུས་ཏེ། སྤྱོར་བ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རིག་པ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དུས་སུ་སྤྱོར་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ། དོན་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་རྫོགས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྫོགས་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་སུ་འང་། ⁝སྤྱིའི་ལྟ་བ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་[1]མ་གསུངས་ཀྱི། ལམ་སྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༥ཀ-༦ ༼སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དང་འབྲས་བུའི་ལྟ་བ་ནི། ༽

ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པས། དབྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས། ཚུལ་ཕྲ་མོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ། ཆོས་ཅན་མཚན་མ་རང་ཀ་མ་ཇི་ལྟར་སྣང་སྣང་ཙམ་དུ་ལྟ། ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལྷ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི། མཚན་མ་རང་ཀ་མའི་ཆོས་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་ལྷ་ལས་མི་གཞན་པས། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་ལྷར་ལྟའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ནས་ལྷར་ལྟའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་ནང་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་རླབས

དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆར་ནས་ལྷར་ལྟའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

ནང་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྐྱེ་བ་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་ལ། དེ་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་པར་ལྟ་བས་ལྷར་ལྟའོ། །ཞེས་འཆད་དོ།།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། མན་ངག་གི་ཡི་གེ་འདིའི་བརྩམ་པའི་གཞི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ལྟ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདིའི་གོལ་སྒྲིབ་དང་༔ལམ་སྟེགས་[1]ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཙམ་གསུངས་སོ།།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༧ ༼ཟུ་སྡེགས།༽

དེ་ལ་འདིར་བརྩམ་པའི་གཞི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླང་དུ་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཚུད་མི་གཟན་པའི་ཕྱིར་༔ རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་[1]འདི་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཡང་དོན་འདི་ཙམ་ཤེས་པས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་༔ ཤེས་པས་བྱ་དགོས་[2]པར་སྟོན་ཏོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་རྫོགས་པ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༤ཁ-༢ ༼རྫོགས་པའི་དོན། ༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༤ཁ-༣ ༼ཞེས་པས་བྱ་དགོས། ༽

ཆེན་པོའི་དོན་དང་། དེའི་ཚུལ་གཉིས་མདོར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན། ཡེ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་འཁོར་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་ཞེས་སྨྲར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གང་། དབྱེར་མེད་པ་ནི་གང་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ནི། འདི་དང་འདི་དག་ཞེའམ། སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་འདི་དང་འདི་དག་ཞེའམ། ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི། འདི་དང་འདི་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་

དོ། །དེ་དག་དབྱེར་གང་དུ་མེད་ཅེ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་ཅེས་སྨྲར་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཐལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཟག་གི་ཿམཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།[1] སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དང་སྤྱོལ་བ་དག་གིས་བསྙད་པའི་གླགས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟོག་པ་རྣམ་བཞིའི་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་དེ་

(1) འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༩༠ཁ-༦ ༼མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་།༽

ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་། བསྙེན་སྒྲུབ་རྣམ་པ་བཞིས་༔བརྩལ་བ་(1)མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དོན་ལ་བཟླ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྫོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས།

ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་ལུང་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས།

རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཚིག་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱར་བ་མཛད་པ་དག་སྟེ། དེ་ལས་ཐལ་ཆེར་ནི་སྦྱོར་གྲགས་པས་མ་བཤད་དོ།།

རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༡༧ཁ-༩ ༼རྩོལ་བ་༽

ལས། ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀུང་རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀུང་རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་དེ། དམ་བཅའ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ། ཡུལ་སྐུ། དབང་པོ་གསུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐུགས། ཞེས་སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ལ་བྱ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཁམས་ལུགས་པ་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་ལ་བྱ་ཞེས། དབུས་ལུགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་នོ་ཞེས་འཆད། ཡོང་(1)ནི་འདི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༨ཀ-༥ (ཡོངས།)

ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་ཤིང་དོར་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ།།

དེ་ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུང་གཞན་དག་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་གུད་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟོག་པ་ལས། རང་སེམས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོའང་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཏེ་འདི་ཿཉིད་དེ། །(1)འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་ཏེ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༣༨༧-༩ ༼ཉིད་དོ།།༽

པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་། འདི་སྐད་དུ། སེམས་འཁྲུལ་པའི་དུས་ན་འཁོར་བ། མ་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་དམ་བཅའ་ཐེག་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷད་པ་དེ་བས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་གཞུང་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་སྣང་ཡང་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་།

གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་སུ་འདུས་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་ལུང་ཐོར་བུ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། འདི་ལ་འདིས་སྟོང་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཉིད་ཡེ་ནས་གྲུབ་མ་མྱོང་བས། གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །སྒྲིབ་པའི་མྱུན་པ་ཉིད་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་པས། ཡོང་གིས་འོད་གསལ་བའོ། །མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བྲི་བ་དང་། ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་པ་དང་བྲལ་བས། ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དེའི་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་

བཞག མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག བསྐྱེད་སྒྲུབ་བཞི་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཏེ། ལ་བཟླ་བའི་མན་ངག་ཏུ་གཞག ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་འཇུག་རིམ་དུ་གཞག་གོ །དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ།།

བསྐྱེད་སྒྲུབ་བཞི་ཡང་། བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཉེ་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་རིམ་གསུམ་ལ་ཡང་། ཐོས་པས་མིག་ཕྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། གོམས་པར་བྱས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་

ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། གོམས་པས་མཐུས་མངོན་དུ་༔སྒྱུར་པས་(1)

དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཁོག་བཀྲོལ་ནས། ༔ཡི་གེ་འབྲུའི་(2)དོན་ཙུང་ཟད་བཤད་ན། ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོགས་པས་ན་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར། བསྒྲོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་སྒོ་ནི་ཚུལ་ལོ།།

རྫོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྫོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༠ཀ-༣ ༼སྒྱུར་ཅིང་།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༠ཀ-༣ ༼ཡིག་འབྲུའི།༽

སྒྲུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་གཞག་གོ །དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི། གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཡིན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྒོ། །ཨོ་ནི་ཚེ་འཕྲུལ་འབྱུང་བའི་སྒོ། །ཨོཾ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐྲིག་ལེའི་སྒོ།།(1)

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྟོགས་པ་གཉིས་པོའི་མཐུ་ཤེས་པའོ།།

མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༠ཁ-༢ ༼ཀོ།༽

བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བ་གསུམ་གྱིས་གསེར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྲེགས་པས་ནི་གསེར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །བཅད་པས་ནི་ཟོལ་ཡོད་མེད་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །རྡོ་ནག་པོ་ལ་བརྡར་བས་ནི་གསེར་བཟང་ངན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གསེར་དང་འདྲ་བར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་དང་མ་འགལ་ན་ནི་སྒྲི་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་དེ། བསྲེགས་པས་གསེར་བརྟག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ལུང་ལ་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དགོངས་པའི་ཚིག་དོན་༔གཞན་དུ་[1]འདྲེན་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡང་ཡོད་པས། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་དང་མ་འགལ་ན་སྐྱོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེལ་བས། བཅད་པས་གསེར་བརྟག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་མན་ངག་དང་མི་འགལ་ཡང་། ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ། རང་གི་བློའི་གཏིང་དུ་ཉམས་སུ་མ་ལོན་པ་ཡང་ཡོད་པས། ལུང་དང་མན་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༠༣-༨ (གཞུང་དུ།)

ངག་གི་ཚིག་ཙམ་ལ་མ་བརྟེན་པར། བློའི་གཏིང་དུ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ནི། ཉེས་སྐྱོན་དེ་ཡང་སེལ་ཏེ། བརྡར་བས་གསེར་བརྟག་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་སོ།།

མངོན་སུམ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུས་ན་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཐུས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དེ་ལ། ཤེས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པས། འདི་དང་མི་ལྡན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། ལམ་གྱི་དགོས་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། རྟོགས་པ་རྣམ་བཞིའི་ཚུལ་རིག་པ་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་འབྲེལ་

བའོ། །གང་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་སྨྲ་རོ།།

རྟོགས་པ་རྣམ་བཞིའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རིག་ཅེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས། ཡེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཡིན་པར་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།

དགོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དགོས་ཞེ་ན། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའོ།།

དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་

ཡང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་སྣང་དོར་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན། སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ་ཞེས་སྨྲ་རོ།།

དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ནི། ཐེག་པ་འོག་མའི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་འོག་མའི་གཞུང་གིས། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་༔རྒྱུ་རྐྱེན་དངོས་(1)སྒོ་ནས། འབྲས་བུ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ལ།

(1) བདུད་འཇོམས་དགེ་རིང་། ༩༣ཀ-༩ ༼རྒྱུ་རྐྱེན།༽

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བསྙེན་སྒྲུབ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་། ༔དངོས་བརྩལ་བ་[1]མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་༔རྣལ་འབྱོར་མ་[2]རྫོགས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་དངོས་སུ་གྱུར་པ་ནི་༔མེད་དོ། །[3]ཞེས་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལ་བཟླ་བའི་མན་ངག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ལས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཟླ་བ་ནི་ཙུང་ཟད་གསལ་ལོ། །སྙེ་བསྙེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའམ་ད་ལམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་ལ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་གསུམ། ཡབ་ཡུམ་སྤྲུལ་པ་ལྷུམ་དྲལ་དང་གསུམ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༣ཀ-༥ 〔དངོས་རྩོལ་བ།〕

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༣ཀ-༥ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༩༥ཁ-༦ 〔རྣལ་འབྱོར་ལ།〕

(3) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༣ཀ-༦ 〔མེད་དེ།〕

སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡེ་ནས་བཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨྲ་རོ།།

བདུད་རྣམ་པ་བཞི་བཏུལ་བ་ནི། སྤྱིར་གཞུང་སོ་སོ་ལས་བདུད་བཏུལ་བའི་ཐབས་སོ་སོར་གྲགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་འདིར་ནི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས། བདུད་རྣམ་བཞི་བཏུལ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྙེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། མ་སྐྱེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་མོ། །ཉེ་བའི་བསྙེན་པ་བདག་ཉིད་ལྷར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་མོ། །སྒྲུབ་པ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། རྟུལ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་༔བཅོམ་མོ།[1]།སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། མི་དམིགས་མཁའ་དང་སྙོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བར་ཆད་གཡེང་བའི་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༩༡ཁ-༤ ༼བཅོམ་པའོ།།༽

བདུད་བཅོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་བདུད་རྣམ་པ་བཞི་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ལམ་དེ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ལམ་ཆེན་པོའོ།།

ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་རིམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མའི་གནས་སྐབས་ནས། རྒྱལ་ཚོན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པའང་། མིག་བྱེ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བར་བྱས་ནས། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་གོ།

འཇུག་ཐབས་ནི་༔ཤེས་རབ་[1]རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས། དང་པོར་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞུང་ཐོས་པ་ནི་

(1) བདུད་འཛོམས་དཔེ་རིང་། ༤༧ཀ-༥ ༼གསང་བ།༽

མིག་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་སྟེ། ལྷའི་མཚན་ཉིད་ངོ་ཤེས་པའོ།།

རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པའོ། །༔ཞུགས་ནས་[1]མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་མཉམ་སྦྱོར་གྱིས། །རང་བྱུང་≡ཀུན་ངམ་[2]ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདུད་པར་མི་མཛད་དམ་ཚིག་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དགོངས་སོ།།

ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་འདི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཚུལ་འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤༡ཁ-༢ ༼ཞུགས་ན། ༽

(2) པེ། རྒྱུད་ལྷ། ལེའུ་༡༡། ༡༢༡ཁ-༧ གསལ་སྙིང་ཕྱོགས་བསྡུ་སྒྲུན་སེལ། དེབ་ཕྲེང་༢༡ ཐའི་པར། ༤༡༧-༤ ༼ཀུན་ངོམ། ༽

པའི་དོན། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་ལྷུན་གྱིས་འདུག་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་གཞུང་སོ་སོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་གྲགས་པའང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། ༔འདི་ལྟར་འོད་[1]ཟེར་མང་པོ་བཀྱེ་བས། འདུལ་བའི་[2]འགྲོ་བ་སྣོད་དུ་རུང་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གྲགས་སོ།།

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་དུ་གྲགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། པདྨ་ཅན་གྱི་ས་དང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའོ།།

པདྨ་ཅན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤༧ཁ-༦ ༼འདི་ལྟ་ལས་འོད།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤༧ཁ-༦ ༼གདུལ་བྱའི།༽

སྐྱུའི་དོན་ཅེར་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ཉིད། མ་ཆགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་གཞི་ཡིན་པའོ།།

ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད། ༔བརྩལ་བ་[1]མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའོ། །༔མཚན་མའང་[2]རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིང་དང་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སུ་སྣང་བའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐབས་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༩ཀ-༩ ༼རྩོལ་བ།༽

(2) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༩ཀ-༥ ༼མཚན་མ་ལའང་།༽

དང་ཤེས་རབ་གཉིས། སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལ་བཞག་པར་སྣང་ངོ་། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ས་རབ་རིག་པ་འཛིན་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་ས་ཞེའམ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ས་ཞེའམ། ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་སོ་སོ་གཙོར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟུལ་ལྷུན་གྱིས་འདུག་པ་འདི་ཡང་། སྐྱེས་བུ་བློ་རྩལ་རབ་ཀྱིས་གོམ་པ་ཿཟག་རྡལ་(1)དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཐལ་གྱིས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གོམ་པ་ཟག་རྡལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅིག་ཅར་འགྲོ་བ་སྟེ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་བཀག་པའོ། །

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༩༨-༩,༥ ༼ཟག་རྒྱལ།༽

སྔོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་ལ་དག་གི་མན་ངག་ལས། ༔དལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་(1)ནི། བློའི་རྩལ་ཆུང་བ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དོན་གྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་ཚིག་གི་ཤུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་ས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ། གདུལ་བྱའི་སྣོད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་འབྱུང་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་ཏནྟྲ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་ཐལ་མོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་གྲགས་པས། གསང་བ་འདི་ཡང་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་པའོ།།

ད་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་དང་གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དཀའ་ཐུབ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༩ཁ-༥ ༼དལ་ཞེས་བྱ་བ།༽

དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་མིག་དང་འདྲ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་རྐང་པ་དང་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཿདཀའ་ཐུབ་ནི་ཐབས[1]ཞེས་བྱ་བ་གདུང་བའི་དོན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ།།

བརྟུལ་ཞུགས་ནི། བརྟ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྱུར་པའི་དོན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངང་ཚུལ་སྔ་མའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དཀའ་ཐུབ་མེད་པ་ནི། ལྟ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དབང་གིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་བ་དང་། ཤུར་ཐུག་དག་གོ།

དཀའ་ཐུབ་ཡོད་པ་ནི། ལྟ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་དབང་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༥ཀ-༥ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༩༨ཀ-༣ ༼དཀའ་ཐུབ་ནི་ཐ་པ་ས།༽

གིས། རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་གུད་དུ་བཞག་ནས། དཀའ་ཐུབ་མ་སློས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པར་སྨྲ། མེ་ལྔ་བསྙེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བྱེ་བྲག་གང་གིས། འགྲོ་བ་གང་དག་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཉེ་བར་གནས་པ་ལས། གྲང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱོགས་བཞིར་མེ་བཞི་བསྙེན་པ་མཐོང་སྟེ། དེས་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ནི་མ་མཐོང་། སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལས་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ན། ཤི་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ལས།[1] མེས་གདུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉི་མ་ཚ་བ་ཉིད་ལ། མེས་གདུངས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་སྟེ། མེ་བཞི་ཉི་མ་དང་ལྔ་བསྙེན་པས་མེ་ལྔ་བསྙེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་འདི་ཡང་ལྟ་བས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ༔དེས་མི་དམིགས་པ

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༥ཁ-༦ ༼མཐོང་བས།༽

[1]ཚད་མར་བྱས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

ལུས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱད་པ་ལས།།
འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་སྨོས་ཏེ། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༦ཀ-༣། འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༩༩ཁ-༥ ༼དེས་མི་དམིགས་པ།༽

མདོར་བསྡུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ལྕི་བར་གྱུར་པ། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བརྫུན་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ། ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལས་རྣམས་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་སོ།།

དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །ཅེས་བྱ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྤྱད་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་

འགྲོ་བ་ཕལ་པ་རྣམས་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་འཕྲོ་བས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ངང་གིས་བསྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་མཐུས་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པས། མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ལུང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཀུན་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་ཚད་མ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་སོ་སོར་ཡོད་པར་ལྟོས། །ཞེས་སྨྲར་ཏེ།

དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་དག དོན་དམ་པའི་ཤེས་པ་ལའང་སྣང་སྟེ། དེ་བས་ན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

བདེན་པ་ཞེས་མ་སྨོས་པ་ནི། སྒྲིབ་པས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ག་བདེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདིར་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་འདི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་གར་སོ་སོར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གྲུབ་བོ། །དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་དག་ཀྱང་ནང་དོར་དུ་སྤྱོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སློམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྒྱན་དུ་འཚམ་པར་དོན་མི་

བྱེད། །རྫུ་འཕྲུལ་བསྒྲིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒོམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐོབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་མི་ནུས་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱས་ན། ཿརྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ།།

ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་བསྡུས་པའི་བསྐྱེད་པའོ། །[1]མཐར་འབྱིན་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་ནི་མི་ཚང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གྱུར་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་མི་མཐུན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བའོ།།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༧ཁ-༥ ༼རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བསྐྱེད་པའོ།།༽ འབྲུག་དཔེ་རིང་། ༥༡ཁ-༣ ༼རྒྱུ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ།།༽

དེའི་རྒྱ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི། སེར་སྣའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའོ།།

དེ་མཐར་༔འབྱིན་པར་[1]བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ན། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་སེམས་ཅན་ཚར་བཅད་པ་དག་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན། རྒྱན་དུ་འཚམ་པར་ཚར་མི་གཅོད། །ཅེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག ཚར་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་རྒྱན་དུ་འཚམ་བཞིན་དུ། ཚར་གཅོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༤༨ཀ-༣ ༼ཕྱིན་པར། ༽

རྫུ་འཕྲུལ་བསྟིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་བྲིད་པ་དང་སྒྲོ་བ་དང་བསྟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པའོ།།

སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་ཏེ། སེམས་དགེ་ན་སྦྱོར་བ་རྒྱབ་ཀྱང་སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་སྨྲར་རོ།།

གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་མདོ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་རབ་ངེས་ན། །ཉོན་མོངས་འདོད་ལྡ་ཀུན་སྤྱད་ཀྱང་། །པད་མ་ལ་ནི་འདམ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་རབ་ངེས་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་གཏེང་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ཡོད་པ་སྟེ། བསམ་པ་མཉམ་

པ་གཏེར་དུ་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་དང་། འདོད་པ་ལྔ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། པད་མ་ལ་འདམ་གྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱས་ལ་མི་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་པའི་ལས་ནི། ཐམ་པ་ལས་སྡོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ༄བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལས།[1]

བསམ་པ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྩུབ་མོ་རྣམས་ནི་ཉེས་བྱས་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། སྡོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་བསམ་པ་མཉམ་པས་ཟིན་ན། ལས་ཇི་ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་སྐྱོན་གྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བློས་ཟིན་ན་ཅི་ཡང་མི་འགལ་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༡ཁ-༦ ༼བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་ལས།༽

ལོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ།།

མདོར་བསྡུས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ལོག་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་སྦྱོར་བ་ལས་ལོག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ།།

གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་སྦྱོར་བ་ལས་ལོག་ཅིང་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པའོ། །གཞན་ཡང་།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་དང་དངོས་གཞིའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གསང་སྔགས་ཀྱི་ནི། ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི། སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་

པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ།།

གསང་སྔགས་ཀྱི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །ཏ་ཙང་སྦྲོས་པས་ཚིག་གོ།

གཞུང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ལྟ་བས་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་གི་སླད་སྤུད་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།

འདིའི་༔ཤུགས་ཀྱིས་ན།(1) ལྟ་བ་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་མ་དག་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་མ་སྨོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༩༡ཁ-༥ (ཐུགས་ཀྱིས་ནི།)

གཞུང་གི་དོན་བསྟན་པ་རྫོགས་ནས། ལས་སུ་བརྩམས་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ་མཛད་པ་ནི།

ལྟ་བའི་འཕྲེང་བ་གསང་བ་འདི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དགོས་པ་ཚང་བར་བསྡུས་པས་ན། ལྟ་བའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསང་བ་ཞེས་བྱ་ནི་མན་ངག་གི་དོན་ཏེ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན། ཚིག་ཉུང་ངུར་བསྡུས་ནས་བློ་ལ་བཅང་བའི་མན་ངག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་ཉུང་ངུ་འདིས་དོན་མང་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་ཏེ། གསང་ཞིང་སྦས་ཏེ་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། གསང་བ་འདི་ཞེས་བྱའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། གསང་བ་འདི། ཞེས་བྱའོ།།

དམུས་ལོང་རང་ཕྱེ་མིག་རྙེད་ལྟར།།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་འཚང་བའི།།
སྐྱེས་མཆོག་ཡོད་ན་ཕྲད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་དམུས་ལོང་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མཐོང་མ་མྱོང་བ་དག །ནམ་ཞིག་ན་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མིག་རང་ཕྱེ་བ་སྲིད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྡོངས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ལས། སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དག་ཡོད་ན། འདི་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། དམུས་ལོང་དག་གིས་ཕྱུག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉོམས་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་དང་ཕྲད་དེ། དེའི་དབང་གིས་མིག་རང་ཕྱེ་ནས། འབྱོར་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། གང་དག་གིས་འཁོར་བའི་ཕྱུག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ལས། རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་དེ། དེའི་

དབང་གིས་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མིག་ཕྱེ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་རྙེད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དག་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཟུང་བའི་མན་ངག་འདི་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེའོ། །མན་ངག་གི་ཡི་གེ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། བོད་ཡུལ་ནས་སླར་གཤེགས་ཀར། བྲག་མར་མཆོ་མོ་འགུར་གྱི་ནེའུ་ཐང་དུ༔ དགུང་གསུམ་གཞིས་ནས།[1] ལྷ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་རྗེ་འབངས་དགྱེས་ཕྲུག་གི་དུས་སུ། འདི་དང་མ་མོ་གསང་བ་ལས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཉིས་མཛད་ནས། ལྷ་སྲས་ལ་མན་ངག་ཏུ་གནང་སྟེ་བཞག་པ་ལགས་སོ། །མན་ངག་ལྷ་ཕྲེང་གི་འགྲེལ་པ་འདི་རོང་ཟོམ་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེས་མཛད་པའོ། །དགེའོ།།

(1) བདུད་འཇོམས་དཔེ་རིང་། ༥༠ཁ-༦ ༼མགུར་གསུམ་བཞེད་པ་ནས།༽

༄༅། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་པདྨ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ།

དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྐྱེས།།
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ།།
ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་པོ།།
ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་སྐྱོངས།།

འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བསྐུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོད་པ་དང་བྲལ་བ་མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྐབས་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་

དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྟན་པ་དང་། མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྒྱུད་དང་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་ལས། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས། །ཕྱོགས་རྟོགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས། །འདུལ་བ་དགོངས་པ་གསང་བ་དང་། །རང་བཞིན་གསང་བའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཡི་གེ་སྦྲས་བཏགས་མིང་ཚོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་རབ་མཚོན་ཏེ། །ཁོང་ནས་གབ་སྦས་དོན་འབྱིན་པ། །སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བློ་རིམ་དང་མཐུན་པར། མ་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས། ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཕྱི་རོལ་མུར་ཐུག་པ་དང་མུ་སྟེགས་གཉིས། ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་གཉིས། ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས། འདུལ་བ་བྱ་བའི་

རྒྱུད། དགོངས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་སྔགས་ནང་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། རང་བཞིན་གསང་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་སྔགས་ཕྱི་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་ཏེ་ནང་པ་གསུམ་བཅས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་སྟོན་པའི། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་གཞུང་ཉུང་ངུར་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་ཅན་རྒྱལ་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་བརྗེད་པར་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱང་དུ་གུ་རུ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཚན་བཏགས་པའོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན་པས་སྲིད་

ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པའི་ཟུག་རྡུ་དང་བྲལ་བས་འཛམ་ཞིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྱོར་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་ཡི་ཚུལ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྤྲོས་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་པའམ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་སྒོ་མཐུན་པར་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འཇིག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སམ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རིས་ན། ནང་ཕུང་ལྔའི་རྒྱུན་བློས་མ་ཕྱེ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ཟག་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལས་གོལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་རབ་དང་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་དེ་ལོག་རྟོག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་མདོ་རྣམ་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་འདྲ་བ་སྣང་བ་གྲངས་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་གྲངས་ཉིད་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་མེད་པས་སམ། དོན་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གཏད་སོ་མེད་པས་ཕྱལ་བ་དང་བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་རྩིས་མི་འཛོག་པར་རྒྱང་རིང་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བྱས་པས་ན་རྒྱང་འཕེན་ནམ་ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ཛེ་ཙམ་ཞེས་ཚེ་འདིར་སྣང་རྒྱང་རྒྱང་ངམ་བྲེང་བྲེང་པོའི་ངོར་ཕན་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལས་དོན་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ན་རྒྱང་ཕན་པ་དང་། སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ལམ་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་སྨུ་ལ་སྟེགས་བཅས་ཤིང་རྟེན་པ་སྐད་དུ་འཆད་པས་སྨུ་སྟེགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་ཕན་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་འདོམ་པའི་ཚེ་

སངས་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཐུན་མོང་ལ་འཇུག་སྟེ། སྲུང་འདས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷར་ན་ཞེའམ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ལྷར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཞི་འདོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པར་སྦྱར་ཏེ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།

ཡང་རྒྱང་འཕེན་ཞེས་ཕུར་བུའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཚད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལོག་རྟོག་སྟེ། ཕུར་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་དང་ཕྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་མ་དཕྱད་པར་འདྲ་ཡང་། འདི་ལ་ཚེ་འདིའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་གྲོས་ཅུང་གསལ། ཅིག་ཤོས་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་བདེ་འགྲོ་ཐལ་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཕན་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྐབས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕུར་བུ་པ་སོགས་ལ་བཟུང་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ན་སེནྡྷ་པའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཚིག་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་

པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འཆད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་བཞིན་སྨུར་ཐུག་ཀྱང་འོད་སྣང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

འོད་སྣང་ངའི་བསྟན་པ་ནི་སྨུར་ཐུག་དགུ་བཅུ་ཙ་དྲུག་གིས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ངའི་དགེ་སློང་ང་དང་འདྲ་བས་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་མིང་དུ་སྦྱར་བར་བྱས་ན་སྒྲ་དོན་ལེགས་པར་འགྲོད་ཅིང་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གནས་པ་ལ། ལ་ལས་གཞི་ནས་མ་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་འཚིང་བུར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ཐལ་པར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ན། གཞི་ནས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་། མཐོང་སྣངས་ཀྱི་མདོ་རིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱང་ཕྱུལ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་མ་

རྟོགས་པས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ། དེ་དག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རང་གར་ལྷུན་པ་ཕྱུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ལྟ་བའི་དམའ་ཤོས་ཏེ་དེ་ལས་དམན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བར་མི་རུང་སྙམ་ན་མ་རིག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙན་ཕལ་མོ་ཆེ་དེ་དག དངོས་པོ་ལ་ཞེན་ཅིང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པའི་ལྟ་བའི་འཐིབ་པོས་ནོན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱལ་རྒྱང་གཉིས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག

ཐམས་ཅད་གང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་གང་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་ཡོད་པའམ་མེད་པ་དག་ཏུ་ཡང་མ་རྟོགས་ཏེ་རང་གར་གནས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

རྒྱང་འཕེན་ནམ་རྒྱང་ཕན་པ་ནི། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་དག་ཏུ་མ་རྟོགས་ཤིང་ཚེ་གཅིག་ལ་བཙན་ཐུགས་དང་མཐུ་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་ཡི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒོར་མ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་པས་བཤད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་འཚོ་རྩིས་དང་སྲིད་སྐྱོང་དཔྱད་སོགས་དང་། གར་ཤིའི་ངན་སྔགས་དང་མོ་བོན་འདྲེ་མནན་ས་བདག་མཆོད་པ་གཡང་ལེན་སོགས་རང་ངམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་གསང་ཚིག་ལ་བརྟེན་པའོ།།

གཉིས་པ་མུར་ཐུག་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ནི།

མུར་ཐུག་པ་ནི། ལྟ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚེ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚེ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་མ་འཕང་བར་སྤྱང་ལ་ཤ་མོ་དང་ཚུ་ལ་ཚུ་བུར་བཞིན་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་ལ་མཐའ་མར་མེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟར་ཆད་པར་བལྟ་བའོ།།

མུ་སྟེགས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པའི་བདག་ནི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལའང་རང་བཞིན་རྒྱུར་ལྟ་བས། རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཀུན་གྱུར་པས་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པས་བདག་གཅིག་པུ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་བལྟ་བས་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་འབྲས་བུའམ་གྲུབ་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་གཙོད་ནས་གྲུབ་པ། རྟག་པ་དེས། གཡོ་མི་གཡོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་མཉེས་པའི་སླད་དུ་སྲོག་ཆགས་དུ་མའི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་ལ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་སྤྲུལ་པ་མི་རྟག་ཅེས་འདོད་པའོ། །འདིས་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྒྲུབས་པས་སམ། རྒྱུ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ།།

རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ཞེས། འདིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་རྟག་པ་མཐེ་བོང་ཙམ་སོགས་རྫ་བཅག་བྱེའུ་འཕུར་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། བདག་རྟག་པ་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཁོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། དེས་བྱས་འབྲས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཐེབས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་སྟེ་དེས་ཕུང་པོ་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པའོ།།

རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཕྱི་རོལ་བའི་འདོད་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འདུཪ། །གོང་བསྟན་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ལམ་དང་འབྲས་བུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མེད་པར་དགོངས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལའང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱི་དང་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་སྤང་བླང་དུ་སྟོན་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མི་ཕྱེད་པར་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལའང་སྐལ་བ་དང་མོས་པ་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་མ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསམ་པ་བརྟན་པའམ་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རང་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྡེ་ཞེས་

རབ་ཀྱིས་བཅད་པ་ལྟར་མོས་པས་ངེས་པའོ།།

འདིར་ལྟ་སྒོམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་ཡང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པས་མེད་པ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐུར་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་ཡེ་མེད་པའམ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆད་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡི་སྦྲུལ་བཞིན་དུ་མེད་དེ། སྣང་གཞི་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཞེམ་པོ་ནི་རགས་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་། འདི་ལ་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པོ་སྤྱི་མཚན་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་མས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་ནང་ཚུང་

མི་མཐུན་ཞིང་བྱེ་སྨྲ་ལའང་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཐ་མོ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། དོན་དུ་རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ།

སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྡུག་ཀུན་འགོག་ལམ་སྟེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདེན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ་འཕགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱང་ངོ༎

བདེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཚུལ་ཅན་དུ་གོམས་པ་དང་། ནམ་ཞིག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་པར་སྤོང་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཉོན་དགུའི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་རྒྱུན་ཞུགས། དྲུག་པ་སྤང་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་། དགུ་པ་སྤང་པ་ཕྱིར་

མི་འོང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ་ནི།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་དང་སྐུར་པའི་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་གོམས་པས་ནམ་ཞིག་སྲིད་པ་ཐ་མར་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་ནའང་ཉན་ཐོས་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་

ཚུལ། སྔོན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་ཅིང་སྦྱངས་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བདུན་སྡུག་བདེན་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་ལས་གཉིས་ཀུན་འབྱུང་། ཀུན་ཉོན་དེ་དག་བྲལ་བ་འགོག་བདེན། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་ལམ་མོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་སྡུག་བདེན། དེ་དག་གཅིག་རྐྱེན་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང་། གཅིག་འགགས་པས་གཅིག་འགོག་པ་འགོག་བདེན། དེ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒོམ་པ་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བས། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས། སྟོན་

གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ནས་རང་བྱུང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དགག་ཤིན་ཏུ་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཀྱང་། བརྗོད་དུ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་འཛུག་སྟེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཀུན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་སྟེ། ཉན་ཐོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕྱི་རོལ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལས་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་བདག་ཏུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས། དབུ་མ་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ།།

དེ་ལྟར་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ནས། འབྲས་བུ་ནི། ཚོགས་ན་སྤྱོད་

པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་སྨོས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི་གསང་སྔགས་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཅིག་ཀྱང་། ལམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་མྱང་འདས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སམ་ཐོབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ། འདི་ལ་དབྱེ་ན་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཆད་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་

དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཞེས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་སམ་གློ་བུར་འཁྲུལ་པའི་བློས་བཟུང་བས་ཞིང་བརྟགས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དབྱེ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་དེའི་དབང་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་སྣང་སྟེ། འདིར་ཙམ་སྒྲས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ།།

སྣང་ཙམ་པོ་དེའི་ངོར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་མ་དག་སོགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ་རང་འཇལ་བྱེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མའི་ངོར་གྲུབ་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་

ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་བཅུ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་རབ་ལས་འདས་ཏེ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ལ་བྱ་སྟེ་འདི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དང་། འདིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ལམ་ལ་གྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པོ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་ལའང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཕྱིའི་གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའོ།།

གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཤིང་ཞེས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྡོད་དུ་བཀའ་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྨྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུང་ལྷའི་དོན་ གློས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་ཙམ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྒོ་བསྟུན་ན། ཤུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དང་བདག་གི་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པས་སྟོང་པ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་མེད་པར་སྣང་བ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བའོ།།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རང་རིག་པ་ཙམ་མེད་པར་སྣང་བ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཙམ་མོ།།

དབུ་མ་པས་ནི། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟགས་པས་ཀུང་སྟོང་སྟེ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པའོ། །ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསེར་གྱི་གླེགས་མ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷའི་དེ་ཉིད་དཔུལ་ཚ་ཞུན་མ་ལྟ་བུས་བགོས་ཏེ་སླར་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ།།

བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ། གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་གསུམ། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གསུམ་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ལྷའི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་བདག་གི་ཆོས་ཉིད་མ་དག་པ་གཉིས་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། ལྷའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་དག་པ་དང་བདག་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་མ་དག་པ་གཉིས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་སྐུ་དང་གསུང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར

སྣང་བ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པར་སྣང་བའང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ལྷར་བསྒྱུར་ཅིང་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་པས། འབྲེལ་བ་དག་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་ལྷར་གྲུབ་པར་ལྟ་བའོ།།

གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྐུ་མཚན་དཔེར་གསལ་བ་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན། དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ཟླ་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། དེ་ལ་སྙིང་པོ་བཀོད་པ་གསུང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནོ།།

དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ། གཟུགས་བརྙན་གསུམ་པོ་དེ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་གསུམ་མོ།།

ཡན་ལག་བཞི་ནི། དམིགས་པ་གསུམ་བདག་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བློས་པ་པོ་དང་བཞི་ཆར་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་

ཡིན་པས་བཞིའོ། །དམིགས་པ་གཉིས་དང་ཡན་ལག་གསུམ་སོགས་དེ་ཡིས་བསྡུས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ལྟར་མིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྲིད་པས་རྒྱུད་དེ་ལྟར་ལྟ་བའོ།།

དེའི་གྲོགས་སུ་རིགས་གསུམ་གང་ལ་མོས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྟན་བྲིས་སམ་ལྷུགས་མ་དང་། རིགས་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་མཚན་མ་དང་སྟེ། འཆིང་བ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། འཛིན་པ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། བསམ་པ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོར་དྲིལ། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་མཚན་པདྨ་རྡོ་རྗེ་རལ་གྲི་སོགས། གསུམ་པ་དམ་ཡེའི་ཐུགས་མཚན་བསྒོམ་པ་ལ་བྱའོ། །གསུང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཟླས་བརྗོད་དང་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ། བར་མ་ཆད་པ། ཚང་བ་གསུམ། དང་པོ་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར། གཉིས་པ་བཟླ་ཚེ་གཡལ་ལྷུ་མི་ཚིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ། གསུམ་པ་གྲངས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཕྱིའི་སྤྱོད་ལམ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྲུས་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་དག་པའི་གཙང་སྦྲ་དང་།

བྱ་བ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ཚིག་དང་། གཟའ་ཕྱུར་བུ་སོགས་དང་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་ལ་སོགས་རྟེས་ཀྱི་ལ་ཉེ་ཐམས་ཅད་པ་གཙོ་བོར་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱུ་ལྟ་བ་དང་རྐྱེན་ཕྱི་ནང་གི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཚོགས་པའི་མཐུ་ལས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ།།

འདིར་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་སོ་སོ་ཙམ་བསྟན་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དག་མ་དག་ཇི་ལྟར་བལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར་བསྒོམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར་བལྟའོ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་ནི་འགལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་དག་མི་མཐུན་ཡང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚུངས་པས་ཁྱད་དུ་མ་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་པ་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི།

གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཤིང་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི། དང་པོ་ནི་བདག་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྨིན་ཐད་བཞུགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི་བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ན་ཟླ་བ་དང་ཡིག་འབྲུ་བཟླག་སྔགས་བགོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དབུགས་དང་སྦྲད་དེ་ཐར་འཕྲོས་ཐུགས་དམ་བསྐུལ། ཚུར་བྱུང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་དམིགས་

པ་དང་བཅས་སྐྱོན་བཅུ་སྤྱང་ལ་བཟླས་པའོ། །ནང་གི་ཉིང་འཛིན་དེ་དང་། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟེན་པ་ལས་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་དང་མཆོག་གི་རིགས་བཞི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ།།

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་སྟེ་བསྲུང་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པར་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བས་སམ་སྒོ་གསུམ་གསང་གསུམ་དུ་བསྒོམས་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གྱུར་བས་ན་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གོང་ལས་བཟློག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ནང་པ་ཅེར་སྣང་བདེ་བ་ཆེན་

པོར་དབང་བསྐུར་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའོ།།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བཤད་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་རྒྱུད་དང་། བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཀྲི་ཡ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ལ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ཆར་ཤར་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། སྒོམ་པ་ལྟ་བ་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས། དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་། སེམས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ལྷ་གཉིས་ནི། དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཆའི་ལྷ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚར་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ལྟར་བསྒོམ་པ་དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བདེན་གཉིས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུག

རྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཡིག་འབྲུ་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སོ།།

གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྗགས་སྙིང་རྡོ་རྗེ་ཙེ་ལྗ་སོགས་བསྒོམ་པ། ཐུགས་དམ་རྒྱ་ལ་འཛིན་འཆང་གཉིས་ལས། འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྗ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་ཙེ་ལྗ་སོགས་རྣམ་པ་དང་། འཆང་བ་རྡོར་དྲིལ། ཕྲིན་ལས་ལས་རྒྱ་ཐུགས་ཀར་ཟླ་སྙིང་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུས་འཕགས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བསྟོན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་དང་། ཤེས་རབ་རྫོགས་རིམ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་དང་། གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བཤད་ལ། ཚུལ་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ནང་རྒྱུད་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལྷ་ཡིན་ལ། མ་བསྐྱེད་ན་ལྷར་མི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་

བར་མཐུན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཧ་ཅང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩལ་སྦྱོང་བ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ལྟ་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ། དང་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་ལའང་། སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས། སྐྱེ་བ་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།།

དེའི་དང་པོ་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཁུ་རྡུལ་སེམས་གསུམ། གཉིས་པ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད། གསུམ་པ་རང་གི་ལུས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ། དེ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གཟིགས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེས་ན

སངས་མ་རྒྱས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་ཀྱང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མ་གོམས་པ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་དང་། པདྨ་ཅན་གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིག་འབྲུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ། དེ་གོམས་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་བཀོད་ཅིང་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའི་བསྒོམས་ཤིང་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་

གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གསལ་བར་སྒོམ་ནུས་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་གསལ། གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་བཞིན་དུ་གསུམ་དུ་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བའམ། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཡི་རང་བཞིན་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་གཡོས་པ་དང་གཅིག མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་དབུ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་མ་གཡོས་པ་གཉིས་ནི་མ་གཡོས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའང་གསལ་བར་བསྒོམས་པ་ནི། གསལ་བ་གཅིག་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཅིར་སྣང་ཅི་སྒོམ་ཐམས་ཅད

ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་ཞེས་བྱ་ལ། མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དང་མ་འདྲེས། ལྷག་ཏིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་གསལ་བ་ཡང་གཞན་དང་མ་འདྲེས། གཙོ་༔གཟུགས་[1]འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་བཅལ་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོར་ནུས་ཤིང་། ཕྱོགས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོར་ནུས་ན་ནི་རྫོགས་ཆེན་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲོར་བ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རིག་པ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོར། སྐད་ཅིག་མ་དུས་སུ་སྒྲོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྒྲུར་རོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ཙམ་ལས། སྤྱིའི་ལྟ་བ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༢ཁ-༦ རིག་གཞུང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༡ ཧྲཱིཿཡིག་དེབ་གཟུགས། ༢༧-༧ ༼གཟུངས།༽

པར་མ་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་པས་དབྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་དང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་སྒོ་སྟེ། དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན། དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་ཧེ་གང་དུ་དབྱེར་མེད་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དེ་

དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེའི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ།

རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་གྲགས། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་མང་པོ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ས་ཆུ་སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀཱི། །མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། །སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག །ཅེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲུར་བར་མཛད་པ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཡིན་པས་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གནས་བཞིན་སྣང་ཆ་རྣམས་འགགས་མེད་དུ་ཤར་བའི་ས་སོགས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་སྒྱུ་མ་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་དང་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་གྱིས་བཅོས་ཤིང་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་ཡུམ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཏེ་ས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ། ཆུ་མཱ་མ་ཀཱི། མེ་གོས་དཀར་མོ། རླུང་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཕྱུག་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ། ཚོར་བ་རིན་འབྱུང་། འདུ་ཤེས་སྣང་མཐའ། འདུ་བྱེད་དོན་གྲུབ། གཟུགས་རྣམ་སྣང་ངོ་།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ས་སྙིང་། རྣ་ཤེས་ཕྱག་རྡོར། སྣ་ཤེས་ནམ་སྙིང་། ལྕེ་ཤེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོ།།

ཡུལ་བཞི་ནི་ཤེས་བཞིར་དགྱེས་བསྐྱེད་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། གཟུགས་སྒེག་མོ། སྒྲ་གླུ་མ། དྲི་ཕྲེང་བ་མ། རོ་གར་མོ། །དབང་པོ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། མིག་དབང་བྱམས་པ། རྣ་དབང་སྒྲིབ་སེལ། སྣ་དབང་ཀུན་བཟང་། ལྕེ་དབང་འཇམ་དཔལ་ལོ།།

དུས་བཞི་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། དུས་འདས་པ་ནི་བདུག་སྤོས་མ། ད་ལྟར་ནི་པུཥྤེ་མ། མ་འོངས་པ་ནི་སྣང་གསལ་མ། འབྱུང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་དྲི་ཆབ་མའོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་རེག་བྱ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་པ་སྟེ། བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཁྲོ་བོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་དབང་གི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡུལ་དང་ཕྲད་པས་དབང་ཤེས་གཞན་བཅོམ་ཞིང་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཆེན་ཁྲོ་བོ་བཞིར་བཞག་སྟེ། རེག་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ། རེག་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དབང་རྟ་མགྲིན། རེག་ཡུལ་སྟོབས་ཆེན། རེག་ཤེས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དོ།།

རྟག་ཆད་སྤུ་བཞི་ནི་བྲོ་མོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྟག་པར་ལྟ་བ་གནས་སུ་དག་པ་ལྕགས་ཀྱུ་མ། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཞགས་པ་མ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྕགས་སྒྲོགས་མ། མཚན་མར་ལྟ་བ་དྲིལ་བུ་མའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སེམས་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་དོར་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན། ཡིད་དེའི་ཡུལ་ཆོས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཆོས་བྱ་བ་མོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། དེ་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུང་གཞན་དག་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་སྣང་བའང་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་གྲུབ་ན་མེད་དེ་ཇི་སྐད་དུ།

ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ལས། རང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ། བློའི་རྩལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་སྐད་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་ཅིར་སྣང་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཅི་ལའང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་གཞན་ལས་ཀྱང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྲུབ་པ་དང་བྲལ་བས་འདི་ལ་འདེམས་སྟོང་ཞེས་རྣམ་གཞག་བྲལ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཉིད་ཡེ་ནས་གྲུབ་མ་མྱོང་བས་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག

པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་པའི་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་པས་ཡོངས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བྲི་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་བྲལ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །སྐབས་འདིར་རྩ་བའི་ཿམཚན་སྙིང་[1]གྲུབ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ། འབྲས་བུའི་ཆོས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་ཀུང་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་འང་། རྟོགས་པ་བཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་བཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞིས་བཤད་དེ།

དེ་ཡང་རྟོགས་པ་བཞི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་བཞག

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༣ རིག་གཞུང་དཔེ་རིང་། ༡༥ཁ-༡ རྙིང་ཡིག་དེབ་གཟུགས། ༣༠-༢༡ ༼མཚན་སྙིང་།༽

མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཏེ་ལ་བཟླ་བའི་མན་ངག་ཏུ་བཞག ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུག་པའི་ཚུལ་ནི་འདུག་རིམ་དུ་བཞག་གོ །དེ་ལའང་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། འདུག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ལ་ཡང་། བསྙེན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། ཉེ་བར་བསྙེན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུག་རིམ་གསུམ་ལ་ཡང་། ཐོས་པས་མིག་ཕྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། གོམས་པར་བྱས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། གོམས་པའི་མཐུས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་

ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས།

དང་པོ་རྟོགས་པ་ནི།

ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་བགྲོད་ཅིང་སྦྱོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་གནོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆེན་པོའི་སྟེ་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་སྒོ་ནི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ནི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟོགས་པ་བཞི་ནི། ཪྫ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ། །བྱིན་གྱིས་རླབས་དང་མངོན་སུམ་པ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ་བཞི་འདི་ལ་རིམ་ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱུང་ཡང་འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་

ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པས་ཅིག་ཆར་བ་ལྟར་དུ་བཤད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་སྟེ་རང་བཞིན་ནམ་གཞི་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས་ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཚུ་ཟླ་ལྟར་རྒྱུ་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་སྣང་བཞིན་དུའང་ངོ་བོ་མེད་དེ་མ་སྐྱེས་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལུང་ཟབ་མོ་ལས་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

མདོར་ན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེའི་ཚུལ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་རྒྱུ་གཅིག་པའོ།།

ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཨ་ཡིས་མཚོན་ཏེ་གསུང་གི་རང་བཞིན། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྒྱུ་མར་སྣང་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ནི་ཨོ་ཡིས་མཚོན་ཏེ་སྐུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་སྒྱུ་མའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ནི་ཧཱུྃ་གྱིས་མཚོན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་གདོད་ནས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བསམ་བཞག་གི་བྲི་གང་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་འཁོར་བ་ཡེ་སངས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་ནི་གདོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པར་ནི་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའོ།།

བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་མཐུ་དང་བྱིན་རླབས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་དཀར་པོ་ལ་

དམར་པོར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་མཐུ་བཙོད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་མཐུ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱི་མཐུས་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པའོ།།

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། དེས་ཕན་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ནི་ཕན་ཐོགས་པར་སྣང་བར་གྱུར་པས། རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར་སྣང་བར་གྱུར་པས་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི། སྒྲིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་

པའི་ལུང་དང་ཟླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་འགལ་བའང་མ་ཡིན་ལ་སྙེ། དཔེར་ན་བསྲེག་བཅད་བརྡར་བས་གསེར་ཡིན་མིན། ༔ཡོད་མེད་(1)གསེར་བཟང་ངན་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། ལུང་གིས་སྤྱི་ལ་མི་འཁྲུལ། ལུང་ལ་དྲང་ངེས་ལྡེམ་དགོངས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མན་ངག་གིས་དེའི་སྐྱོན་བསལ་བས་ཡིད་ཆེས། ལུང་དང་མན་ངག་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཕྱིར་འབྲང་བས་བློའི་གཏིང་དུ་ཉམས་སུ་མ་ལོན་པ་ཡང་ཡོད་པས། ལུང་དང་མན་ངག་གི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བམ་རང་གི་རིག་པས་བློའི་གཏིང་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་འདིས་ནི་ལུང་གི་དོན་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། མན་ངག་གིས་ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་གཅོད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སེལ་ཞིང་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༦ཁ-༡ རིག་གཞུང་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༩ སྡེ་ཡིག་དེབ་གཟུགས། ༣༣-༡༧ ༼སྐྱོན་ཡོད་མེད།༽

དེ་ལྟར་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། རྟོགས་པ་རྣམ་བཞིའི་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་སྟེ། དེའང་མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་རྒྱུ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཕྱིས་ནམ་ཞིག་ན་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི།

དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་། རྟོགས་པ་བཞིའི་ཚུལ་རིག་པ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དེ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་བ་དང་། རྐྱེན་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་ན་འདི་དང་མི་ལྡན་དུ་མི་རུང་བས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་གང་དང་འབྲེལ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་འབྲེལ་བའོ།།

དགོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་

དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་དང་། སྨན་ལྷ་དང་། བདུད་རྩི་ལྷ་དང་གཉེན་པོ་ལྷ་དང་དུག་ལྷ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་གཙང་མི་གཙང་དང་དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བླང་དོར་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དགོས་ཤེ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མིན་ཏེ་བླང་དོར་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའོ།།

དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྤྱི་དང་། སྨན་ལྷ་དང་བདུད་རྩི་ལྷ་སོགས་སྤྱོད་བྱར་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བླང་དོར་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཡེ་ནས་བླ་ན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་

པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་དུས་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དཔེ་གསེར་མིག་གཡུས་སྦྲུས་པ་ལྟར་དང་། འཁོར་ལོ་ཞེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ།།

དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཧླ་སོགས་ཐེག་པ་འོག་མའི་གཞུང་གིས་ལམ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འདོད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་སྒྲུབ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྫོགས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་དངོས་སུ་ན་མེད་དོ་ཞེས་ལ་

བཟླ་བའི་མན་ངག་དུ་སྦྱར་རོ།།

དེས་ན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའོ།།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་བཞི་ནི།

དེ་ལ་བསྙེན་པ་དང་། ཉེ་བའི་བསྙེན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བའི་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དང་ཕུང་པོའམ། རྣམ་ཐར་གསུམ་མམ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གམ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སོགས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ།

དེ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབས་ཤིང་གཉེན་པོས་བཅོས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ།།

གཉིས་པའི་བསྟེན་པ་ནི། ལྟ་བ་དེའི་ངང་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་བདག་ཉིད་ལྷར་ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ནས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ངང་ནས་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་ལྟ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ།།

སྒྲུབ་པ་ནི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེའང་མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས། ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡུམ་ཆེན་མོ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞིར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་གོ་འབྱེད་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པ་དང་། སྡུད་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་། གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡེ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ།།

སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའང་ཅི་ལྟར་འབྲེལ་ན། ཡུམ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡུམ་གྱི་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། མ་འགགས་པར་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཐབས་ཀྱི་ཡབ་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ད་ལྟ་ལམ་གྱིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཡེ་ནས་ཟུང་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྲས་སྤྲུལ་པ་ལྷུམ་དྲིལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི། མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་སྲས་ལྷུམ་དྲིལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རོལ་ཅིང་དེ་ལ་མ་འགགས་མི་དམིགས་དབྱེར་མེད་ཕྱོགས་ཞེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་རོལ་མོ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི། གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་རྟུལ་

ཐྲིན་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་དགྱེས་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་རྒྱུན་ལ་རོལ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།།

བདེ་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་མཐའ་གང་དུའང་མི་དམིགས་ཤིང་མཁའ་དང་སྙོམས་པ། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའི་ར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གི་ཀློང་དུ་གྱུར་ནས་བྱེད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ཅིང་མི་འགག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྣང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེ་ཡང་སྤྲོས་མཚན་འཛིན་ཞེན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེས་བདུད་རྣམ་པ་བཞིའང་བཏུལ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་འགྲུབ་པའོ།།

དེ་ལ་བདུད་བཞི་བཅུལ་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། ཉེར་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལྷར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ། སྒྲུབ་པ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཞེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་མཁའ་དང་སྙོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བར་ཆད་གཡེང་བའི་བདུད་བཅོམ། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་བདུད་རྣམ་པ་བཞི་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ལམ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའོ།།

བཞི་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་བཀོད་སོགས་

ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་འདོད་དགུར་འཇོ་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡེ་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་སྐྱེ་རྒྱལ་ཆེན་སོགས་དང་གཟུགས་བརྙན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུག་པའང་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད་གསང་སྙིང་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་ཆེན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་རྣམས་ཐོག་མར་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་མ་ལས་ཐོས་པ་ནི་མིག་ཕྱེ་བའོ། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའོ། །སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ།།

ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་འདི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་

སྟོན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ཚུལ་འདི་ནི་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་དེ་ལས་གོང་དུ་བགྲོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཏོ།།

ལམ་འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་བརྩལ་མེད་ལྷུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འོད་ཟེར་མང་པོ་བཀྱེ་བས་འདུལ་བའི་འགྲོ་བ་སྣོད་དུ་རུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་གྲགས་སོ།།

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་དུ་གྲགས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའོ།།

པདྨ་ཅན་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དོན་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ཉིད་མ་ཆགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་གཞི་ཡིན་པའོ།།

ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་བརྩལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའོ། །མཚན་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སུ་སྣང་བའོ།།

འདི་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་བློ་རྩལ་རབ་ཀྱིས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་རིག་ནས་ལམ་གྱི་བྱ་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་གོམས་པ་དྲག་བརྟལ་ཏེ་ཅིག་ཆར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཕལ་གྱི་བསམ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་གྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ཐོས་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་ཇི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་དོན་འདི་ནི་བདེན་ཞིང་ཆེས་ཟབ་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཐལ་གྱི་བློ་ལ་གོ་དཀའ་ཞིང་བདེན་པ་དང་ཟབ་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་ཉམས་དང་སྦྱར་ནས་གང་ཟག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྙོམས་ནས་ཡོངས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་རྫུན་ཞེས་སྐྱེས་བུ་རབ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སུན་འབྱིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གསང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་རང་བཞིན་གསང་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཐེག་པ་འོག་མ་བས་ཞེས་ལྷ་མི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚུད་མི་ཟ་བས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་བློ་དམན་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་པ་

མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་དོན་སློབ་མའི་ཉམས་དང་སྦྱར་ལ་རིམ་པས་དྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པའི་ཕྱོགས་འགའ་མི་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་མདོ་རྒྱུད་དག་ན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་རང་གི་ངང་ཚུལ་སྨྲ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བ་མིག་དང་འདྲ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་རྐང་པ་དང་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་མེད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་བསླབ་བྱ་མེད་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་སྨུར་

ཐུག་གོ །གང་ལྟ་བ་ལ་བསྟུན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བོ།།

གཉིས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་བཤད་ནི།

དེ་ལ་གོང་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་སྨོས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས་དཀའ་ཐུབ་མེད་པའོ།།

ཕྱི་རོལ་མུར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་དཀའ་ཐུབ་མེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དཀའ་ཐུབ་མེད་པ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་བཙན་ཕྱུགས་སོགས་གཞན་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསླུབས་པའི་ཕྱིར་གཙང་སྦྲ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནོ།།

ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སུན་འབྱིན་ཅིང་ཕྱོགས་བཞིར་མེ་དང་སྟེང་ནས་ཉི་མ་སྟེ་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། ཁྱི་ཕག་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དམན་པ་ངལ་བ་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྤྱོད་པའོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ནི་འདུལ་བ་ལས། བསླབ་པ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ། སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད། རྫུན་སྨྲ་ལྟ་བུ་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་སོགས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའོ།།

དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །ཅེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེངས་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་རྩེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་པའོ།།

ཚུལ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཀུན་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་ཚད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞེས་འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་དག་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པ་ལའང་སྣང་སྟེ། དེ་བས་ན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ

ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གིས་དགེ་བ་ནི་སྤྱོད། མི་དགེ་བ་ནི་སྤོང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །གོང་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་དུ་བཞག་ནས། འདིར་དཀའ་ཐུབ་མ་སྨོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྡོམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐོབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་ན་རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། མཐར་ཕྱིན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་ནི་མི་ཚང་མི་རུང་ངོ༑ །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། བྱང་སེམས་ལ་ཕམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཡོངས་གཟུང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སེར་སྣའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་སྙིང་རྗེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་བཞིས་མ་ཟིན་པར་སྙིང་རྗེས་ཟིན་ན་ལུས་ངག་གིས་ཚར་གཅོད་པ་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚར་བཅད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འཚམས་པར་འགྱུར་ཡང་། ཚར་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་བྲིད་པ་དང་སྐྱོ་བ་དང་བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་དམ་པ་མིན་པས་འདུལ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཉམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བསམ་པ་སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་སློང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་དང་། ལྟར་སྣང་མི་དགེ་བ་གང་སྤྱད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་མདོར་ན་སྙིང་

རྗེ་ཆེན་པོས་གཞི་བཟུང་ནས་སྤྱོད་དོ།།

གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་མདོ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཤེས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་རབ་ཏུ་ངེས་པའམ་གདེང་དུ་གྱུར་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་ཀུན་ལ་སྤྱད་ཀྱང་། པདྨ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་མཆོག་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་ཡེ་ལྡན་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བས་བསྟེན་དུ་མེད་ལ། ཞེ་སྡང་ནི་རང་མཚན་པ་མེད་པས་སྤང་དུ་མེད་དེ་ཡེ་ནས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཀློང་ཟིན་ན་ཅི་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

མདོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སྐྱོར་ལས་ལོག་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕན་འདོགས

ལ་ཞུགས་སོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ་སྤྱོད་པའོ།།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་དངོས་གཞིའི་སྒོ་ནས་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། གསང་སྔགས་ནི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི། སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཐེག་བརྒྱད་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ།།

མདོར་ན་གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ལྟ་བས་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་གི་སླར་སྤྱད་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་བར་མཛད་དེ་ཐེག་པ་འོག་མའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། གདམས་ངག་གང་ལ་གཏད་པའི་སྣོད་དང་། བརྗམས་ཟིན་པའི་མཐའ་བྱུང་གདགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ལྟ་བ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཀོད་ཅིང་དགོས་པ་བསྡུས་པས་ན། ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གསང་བ་ནི་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཚིག་ཉུང་དུར་བསྡུས་ནས་བློ་ལ་འཆང་བའི་མན་ངག་བཞག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་ཉུང་དུ་འདིས་དོན་མང་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྣོ་ནས་སྦྲིན་མ་ཡིན་པས་

ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་སྣང་ཤིང་བཅང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀུང་གསང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ནི། ཇི་ལྟར་དམུས་ལོང་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དག་ནམ་ཞིག་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱི་ནས་མིག་རྙེད་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་མ་རིག་གིས་མདོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ལས་ནམ་ཞིག་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས། དེའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་མིག་རྙེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་རྙེད་པའམ་འཆང་བའི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཡོད་ན་དེའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དེ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྨོན་ལམ་དུ་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་བརྩམས་ཟིན་པའི་མཐའ་བྱུང་གདགས་པ་ནི།

ལྷ་བའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་

འབྱུང་གནས་བོད་ཡུལ་ནས་སྨར་གཡེགས་ཀར་བྲག་དམར་མཚོ་མོ་འགྱུལ་གྱི་ནེ་ཐང་དུ་དགུང་གསུམ་བཞེས་ནས་ལྷ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་རྗེ་འབངས་ལ་འཕྲོས་ཕྱག་གི་དུས་སུ་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

འདི་བྲིས་དགེ་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།།
པདྨ་འཛུམ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ལ་ཞུགས།།
ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཟབ་གནད་ཀུན་རྟོགས་ནས།།
འགྲོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་སྟོན་གྱུར་ཅིག །

མི་ཕམ་པས་ཐུན་བར་གཅིག་ལ་བྲིས་པ་མངྒ་ལཾ། ཞེས་འཛམ་མགོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་མི་ཕམ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་མཚན་སོར་བཞག་ལ་གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བའི་ས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རབ་ཚེས་དོན་འགྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོར་ཞེ་ཆེན་རི་ཁྲོད་དུ་ཞལ་བཞུགས་ཤིང་སྲི་སྟོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་བླ་མ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ནས་ཞུས་ཆེན་མཛད་དེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་བཅུད།།
རྒྱལ་དབང་པདྨའི་ཐུགས་མཚོར་བསྐྱིལ་བ་ལས།།
རྒྱལ་བློན་ལས་ཅན་འཁོར་ལ་གདམས་པའི་ཕྱུལ།།
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ལགས།།

དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྐྱོབ་པ་མཆོག་དེ་ཡི།།
ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་པའི་རེ་ཁྲ་མ་རྨུས་པས།།
ཉེ་བརྒྱུད་བྱིན་རླབས་དྲོད་ལྡན་བདུད་རྩིའི་ཆབ།།
ལོངས་སུ་སྤྱོད་འདི་སྐལ་བ་ཅིས་མི་བཟང་།།

དེ་སླད་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཕྱག་མཆན་གཞུང་།།
གུས་པས་བཤུས་ལ་རང་བློས་མ་བསླད་སྐྱམ།།
འོན་ཀྱང་ནོངས་གྱུར་གང་མཆིས་བདག་བློའི་སྐྱོན།།
ཆོས་སྐྱོང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད།།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དགེ་དྲི་མེད་ཀྱིས།།
ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་རྒྱས་པ་དང་།།
བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཀུན་པདྨའི་བྲན་གྱུར་ཏེ།།
ཡང་དག་ལྟ་བའི་ལམ་བཟང་སྣང་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་སྨྲས་པ་དགེ། །།

༄༅། །གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལས་སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ་པ་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ད་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། འདིར་བརྒལ་བ། ད་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་འདི་དག་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཡིན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་དུ་ཟད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་བཞག་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད་

དེ། འཁྲུལ་སྣང་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་འདི་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པར་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་གང་ཟག་དེ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་དང་མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་བཀག་སྟེ། དེས་སྟོང་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པས་སྟོང་པའི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། སྤྲོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་སོ་སོར་འཛོག་ཅིང་རྟོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་སྣང་བའི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་པ་ཡིན་དུ་ཟད་དེ། དེ་ཡང་འཕྲུལ་པ་བསལ་ནས་མ་འཕྲུལ་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་དེ། འཕྲུལ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ།།

དེ་བས་ན་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་འདྲ་བའོ། །སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་བློ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་བཞག་པར་ཟད་དོ།།

འདིར་དྲིས་པ། ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་གཟུ་བོར་

གསུངས་སམ། དགོངས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་ངེས་པ་མེད་པས་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ནི་གྲུབ་ཏུ་རུང་ན། ཆོས་ཅན་མཚན་མར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བ་ཡང་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པའང་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དོན་ཚད་མར་གྲུབ་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྟོག་པའི་བློ་འཁྲུལ་པས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པ་བྱས་པའི་རྟོག་གེ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལུང་དང་མན་ངག་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་བློས་ཞུགས་ན་ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ།།

གང་ཞིག་རིགས་པས་མ་གྲུབ་ན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་མདོ་ལས། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དག་པས། མ་དག་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པས་བྱེ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ནི་དབྱེར་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་པར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་པར༔རིགས་པར་(1)བྱའོ། །དེ་སྐད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་ན་རིགས་པ་སྔག

(1) ཀཿཐོག་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༡ དབུ་མེད་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༣ ༼རིག་པར།༽

མ་གསུམ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་གསུམ་པོའི་རྟེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་དྲིས་པ། ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་༑མ་གྲུབ་པ་ལ་(1)རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྨན་དང་དུག་གིས་འཚོ་བ་དང་འཆི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དམིགས་པས། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན། གང་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་པས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དག་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐུ་ཅན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་ནུས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྐྱེན་

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༩ དབུ་མེད་དཔེ་རིང་། ༩ཀ-༩ ༼མ་གྲུབ་པས།༽

དུ་མ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གང་ཞིག་གིས་རྙེད་པ་ལས། དེས་རིན་པོ་ཆེ་ངོམ་ཤེས་ཏེ། ནོར་བུ་ཐལ་བར་བཞག་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡང་མེད་པ་ལས། ཕྱིས་ནོར་བུའི་རིགས་ཤེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེས་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་མཆོད་པ་ལས། གདོད་ནོར་བུ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱང་ལྷར་མ་ཤེས་ཤིང་མ་བཀུར་ན། ཡོན་ཏན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤེས་ཤིང་བཀུར་བས་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་ཡོན་ཏན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྟོས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ། ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་མྱུ་གུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའམ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། ངན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཟང་པོའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན། སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་

འབྲས་བུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་གཞི་ག་ཡང་མཚན་ཉིད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་གང་ཞིག་འཁྲུལ་པའམ་མ་འཁྲུལ་པར་བཞག་པ་ནི། ལྟོས་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་སྣང་བའི་༔མཚན་ཉིད་[1]ཡིན་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལ་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་ཉིད་སྟོན་ལ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེས་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༩ ༼མཚན་ཉིད་པ།༽

ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དཔེ་སྦྱར་བ་དང་། ཁྱབ་པ་ལྡོག་པ་ངེས་པས། བསྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཡང་དྲིས་པ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཁ་ཅིག་ལ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་བསྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག སྨྲས་པ། དང་པོར་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས།

རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ།།
བྱིས་པའི་བློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་དག །
འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་

ཏེ། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ།།

བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པར་

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་ཅི་གནོད་ཅེ་ན། བྱིས་པའི་བློ་ཅན་མཆན་མར་འཛིན་པ་དག །

འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་དག་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་འཛིན་པ་དང་། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་འདྲ་ཞེ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པས་འཕགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་དུ་ཟད་དོ། །

འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན། སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ངོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའམ། འོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ནི་ཅིག་ཆར་བསྒྲུབ་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་དཔེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ཀླུང་ལ་རྣག་ཏུ་མཐོང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆུར་མཐོང་བ་ཡང་ཐོས་ཏེ། དེ་ལ་ལ་ལ་ནི། རྣག་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། ཆུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྣག་ནི་སྣང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ལས། དེས་སླུས་པ། གྲོགས་པོ་དག་བདག་ཅག་ལྷ་བུའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་རྣག་གིས་གང་བའི་ཀླུང་འདི་ནི། མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཀླུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ལ་སྤྱོད་པར་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོས་ཏེ་བྱིན་ན་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆུ་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་སྐབས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་༔འབྲེལ་བས་[1]བསྒྲུབས་ན་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་པར་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་བོ། །ཡང་གང་ཆུ་ལ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོས་ཏེ་བྱིན་ན། ཆུ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ཐོབ་ཐོབ་པའི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ཡང་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པར་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོས་ཏེ་བྱིན་

(1) དབུ་མེད་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༡ ༼འབྲེལ་བ།༽

ན་ཆུ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཿལྷའི་[1]དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཐོང་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་པའང་ཐོས་ཏེ། དེ་ལས་ལ་ལ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ། ལྷར་མཐོང་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནི་སྣང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལས། དེས་སྨྲས་པ། གྲོགས་པོ་དག་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི། གང་ཟག་དག་པ་

(1) དབུ་མེད་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༥ ༼ཀླུ་འདི།༽

རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པར་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ན་མི་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་དག་ལྷ་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་མི་ལས་སྔོན་ཆད་སྐབས་སྐབས་སུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་ན་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་པའོ།།

ཡང་གང་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ན་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟ་བུའོ།།

ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་ཡང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པར་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ན་ལྷའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའོ།།

ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་གྲུབ་པའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བུད་མེད་དབུལ་མོ་ཞིག་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་གསེར་བྱིན་པ་ལས་སོལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ལས་དང་སྙིང་རྗེའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དབུལ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལྷས་བྱིན་པའི་གསེར་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྤྲུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གང་དག་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ནི་དང་པོ་རང་གི་སྣང་བ་བདེན་པར་མ་བསྒྲུབ་ན། གཞི་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་རང་གི་སྣང་བ་ཡང་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡི་དྭགས་གཉིས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ལས་གཅིག

གིས་སླས་པ། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་རྣག་གི་ཀླུང་འདི་ནི་རྣག་གི་མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཆུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བསྐོས་ནས་ཐོབ་པའི་ཆུ་དང་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐོས་ནས་ཐོབ་པའི་ཆུ་དང་ཐ་མལ་པས་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་འགའ་ཞིག་བཞིན་ནོ། །རྣག་གིས་གང་བའི་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའོ། །རྣམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེར་བ་མཐུན་སྣང་བར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བསྒྲུབས་ན། སེམས་སྣང་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རིགས་པ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དང་པོ་མཚུངས་པར་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་རྣག་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་མོད་ཀྱི་རྣག་ནི་

སྣང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། ཚུ་ནི་སྣང་བ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་པའོ།།

འདི་ལྟར་གང་འཁྲུལ་པ་དེ་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁྱབ་པ་མཚུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ནག་ནི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པའོ། །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའོ། །ཚུ་ནི་མ་འཁྲུལ་པའོ། །མ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ངོར་ཡང་འགྲོ་བ་ཕལ་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལུས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དག་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེས་བསྡུས་པ་ཞིང་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ལྷར་སྣང་བ་དང་། ཐ་མལ་པ་ལ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གང་དང་གང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ལྷར་སྣང་བ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་༔ཀ་བ་[1]ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མལ་པ་ལ་སྣང་བའི་ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའོ། །རྣམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལུས་དང་གནས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་ན། སེམས་སྣང་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རིགས་པ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་མཚུངས་པར་གྲུབ་ནས། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། སྡུག་

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༤ ༼ལག་པ།༽

བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་སྣང་བ་ནི། སྣང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་གནས་སུ་སྣང་བ་ནི་དག་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་པ་སྟེ། གང་འཁྲུལ་པ་དེ་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁྱབ་པ་མཚུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མལ་པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པའོ། །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའོ། །ལྷ་ནི་སྣང་བ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །མ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའོ། །ཞེས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་རྣམ་པ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་བཏགས་པ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷར་བསྒོམས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་སྣང་དུ་རུང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་པས་ས་ཕྱོགས་རུས་པ་ལ་སོགས་པས་གང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟད་པར་གྱི་

སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་སྣང་བ་ཡང་དབང་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་པས། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟར་སྣང་བའི་ཚེ་རང་གི་སྣང་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་མཐུན་པར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲོལ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་ལས་མཐུན་རང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ལ། ཆུར་སྣང་བ་ཡང་ལས་མཐུན་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པས་གཞི་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་སྟེ་གཤེར་བར་མཐུན་པར་སྣང་བ་གཉིས་ག་ལ་མ་ལོག་པས། དེ་བས་ན་ཀླུང་ཆོས་ཅན་དུ་བྱ་བར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ༔དེ་ཡང་དགག་གོ་ན།[1] རྣག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་རང་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་གཉིས་ག་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༠༧-༡ དབུ་མེད་དཔེ་རིང་། ༡༡༢-༣ ༼དེ་ཡང་དགག་ན།༽

དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་གི་སྣང་བ་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་དག་པར་སྣང་བ་དང་། ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་སྣང་བ་དག་པ་གཉི་ག་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཉི་ག་ལ་མ་ལོག་པར་མཐུན་པར་སྣང་བས། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་སྟེ་རང་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཀུན་ཀྱང་ཐ་དད་དོ་ཞེས་མཐུན་སྣང་བཀག་ན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཡང་དྲིས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་

བརྟན་ནི་མེ་ལོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། མེ་ལོང་དུ་བཞག་པ་དང་། བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པས། བྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་སྣང་བ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་དང་། ཐུགས་རྗེས་སྨོན་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བའོ། །ཞེས་བཞག་པ་དང་། ལྷར་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་དུ་བསྡུས་པའོ།།

དེ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི། དེ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དཀར་པོ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྣང་བ་འགྱུར། གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་ལྷ་རྒྱུད་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་ཡུལ་༑ཞེག་ཤིང་[1]དུ་

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༨ (ཞེག་ཤིང་།)

ཆད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མཚན་མ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལས་ནི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

སངས་རྒྱས་པའི་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དམ་མེད་པ་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དྲིས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སེམས་འཁྲུལ་པར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་གཉི་ག་ལ་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པའང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་བྱང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ལྷའི་བུ་རབ་མཆེ་མའི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྐབས་སུ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་དག །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འཚིག་འགྱུར་ཡང་། །ནམ་མཁའ་འཚིག་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གྲགས་པ་ནི་ལྷག་པར་སྨོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་རགས་པ་དག་པས་ན་ཐུན་མོང་གི་སྣང་བ་ཕལ་ཆེར་མ་ལོག་ཀྱང་ཞིང་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་ན་ཇི་སྲིད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ལུས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གདོད་མ་

འཛིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན༔ ནམ་མཁས་ནམ་མཁའི་[1]མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཕྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་རིགས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ།།

བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་གང་ཟག་གིས་ཕྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་སྣང་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་སྐྱོན་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་བློ་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ལྷར་བསྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཧྲས་ཧྲ་དྲས་མཛད་པའོ། །དགེའོ།། །།

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༨ ༼ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའི། ༽

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་པ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་བློ་གློའི་ཐིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་ཐྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདེ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཀློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སྙིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཕྱིར་འཕྲུལ་པར་གསར་སྐྲུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྡོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲེལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དྲ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་བོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་ཞ་དཔལ་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུས་སྨོན་པའོ།།

རིག་པ་ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱོགས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། སྣར་ཐང་བཀའ་འགྱུར། རྒྱུད་ད་པ།